

**ACADEMIA DE STUDII
ECONOMICE A MOLDOVEI**

**UNIVERSITATEA ȘTEFAN CEL MARE,
SUCEAVA, ROMÂNIA**

Cu titlu de manuscris

C.Z.U.: 657.05:311.2(043)

SORICI (ZLATI) MONICA-LAURA

**ANALIZA ȘI EVALUAREA PACHETULUI DE POLITICI CONTABILE PRIN METODE
ȘI PROCEDURI STATISTICE**

Specialitatea științifică: 522.02 - CONTABILITATE; AUDIT; ANALIZĂ ECONOMICĂ

Rezumatul tezei de doctor în științe economice

CHIȘINĂU, 2023

Teza a fost elaborată în cadrul departamentului „Contabilitate, Audit și Analiză economică” a Academiei de Studii Economice a Moldovei în cotutelă cu departamentul „Contabilitate, Audit și Finanțe” a Universității Ștefan cel Mare din Suceava, România.

Conducător științific:

MIHAILA Svetlana, doctor în științe economice, conferențiar universitar, ASEM, Republica Moldova.

Conducător științific în cotutelă:

GROSU Veronica, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, Universitatea „Ștefan cel Mare”, România.

Componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctor:

1. **Președinte - NEDERIȚA Alexandru**, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, ASEM;
2. **Conducător științific - MIHAILA Svetlana**, doctor în științe economice, conferențiar universitar, ASEM;
3. **Conducător științific în cotutelă - GROSU Veronica**, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, Universitatea „Ștefan cel Mare”, România;
4. **Referent oficial - GRIGOROI Lilia**, doctor în științe economice, conferențiar universitar, ASEM;
5. **Referent oficial - DOLGHI Cristina**, doctor în științe economice, conferențiar universitar, USM;
6. **Referent oficial - TOPOR Ioan Dan**, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, Universitatea „1 Decembrie 1918”, România;
7. **Referent oficial - SOCOLIUC Marian**, doctor în științe economice, conferențiar universitar, Universitatea „Ștefan cel Mare”, România.

Susținerea va avea loc la data de 24 februarie 2023, ora 14.00, în ședința **Comisiei de susținere publică a tezei de doctor** din cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei, pe adresa: MD-2005, mun. Chișinău, str. G. Bănulescu-Bodoni, 61, etajul 3, Sala Senatului, (blocul A).

Teza de doctor și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice a Moldovei, pe pagina web a ASEM (www.irek.ase.md) și pe pagina web a ANACEC (www.cnaa.md).

Rezumatul a fost expedit la 23 ianuarie 2023.

Președinte al Comisiei de susținere publică a tezei de doctor:

doctor habilitat în științe economice,
profesor universitar

NDERIȚA Alexandru

Conducător științific:

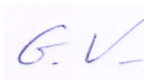
doctor în științe economice,
conferențiar universitar

MIHAILA Svetlana

Conducător științific în cotutelă:

doctor habilitat în științe economice,
profesor universitar

GROSU Veronica

Autor

SORICI (ZLATI) Monica-Laura

© Sorici (Zlati) Monica-Laura, 2023

CUPRINS

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII.....	4
CONȚINUTUL TEZEI	8
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	22
BIBLIOGRAFIE	26
LISTA PUBLICAȚIILOR ȘTIINȚIFICE ALE AUTORULUI LA TEMA TEZEI.....	27
ADNOTARE (română, engleză, rusă)	31

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei de cercetare. Dispozițiile cadrului de raportare financiară aplicabil determină forma și conținutul situațiilor financiare, care cuprinde, de obicei, principii generale care pot servi drept bază pentru elaborarea și aplicarea unor politici contabile consecvente cu conceptele care stau la baza prevederilor cadrului de raportare. Politicile contabile sunt prezentate conform IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”, iar în Republica Moldova conform SNC „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare”. Aceste prevederi conțin chintesența criteriilor de selecție și modificare a metodologiei contabile și tratamentului aplicat informației contabile pentru creșterea relevanței și fiabilității situațiilor financiare raportate periodic de entități, inclusiv pentru asigurarea comparabilității informației contabile cu cea prezentată de entități similare.

Actualmente, în literatura de specialitate, nu sunt investigate suficient și sub aspect complex problemele aferente corectării erorilor contabile în relație cu vulnerabilitățile ce sunt identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării. În acest context, lucrarea de față își propune o cercetare amplă, în plan teoretic și aplicativ, a problemelor actuale privind corectarea erorilor contabile ce sunt identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării prin elaborarea unui model econometric în care procedurile de corectare să se combine astfel încât să poată fi constituit tabloul predictibil al tratamentului contabil adecvat în relație cu vulnerabilitățile constatate, așa încât să permită amprentarea utilizării conforme a politicilor contabile, identificarea vulnerabilităților și selectarea itemilor pe baza cărora se va realiza modelarea econometrică.

Importanța și actualitatea cercetării științifice, în acest domeniu, sunt condiționate de lipsa politicilor contabile fiabile, care constituie o premisă forte pentru eficientizarea activității entităților, inclusiv prin minimizarea riscurilor de fraudă și eroare, precum și lipsa unui instrument adecvat pentru constituirea Dosarului prețurilor de transfer, care conduce la o problemă fiscală fundamentată pe două componente de impact, pe de o parte consumul de resursă umană pentru analiza/verificarea Dosarului prețurilor de transfer, iar pe de altă parte numărul litigiilor care afectează consumul de timp pe procedură, scade eficiența operațională a instrumentului și crește riscul de fraudă și eroare. Aceste aspecte, generează deficiențe în evaluarea și optimizarea performanței entității, în monitorizarea riscurilor și impactarea strategiilor manageriale.

Circumstanțele expuse mai sus confirmă actualitatea temei investigate și impun necesitatea examinării complexe a problemelor aferente analizei și evaluării politicilor contabile prin metode și proceduri statistice și a perfecționării acestora în conformitate cu riscurile induse de vulnerabilitățile pe baza constatării existenței erorilor contabile.

Prezenta teză, sub aspect complex, abordează problemele teoretice și aplicative ale modelării econometrice bazate pe realitățile cadrului metodologic curent și pe realitățile cunoașterii și utilizării eficiente a pachetului de politici contabile în baza unui studiu fundamentat pe chestionar, care permite evaluarea complianței aplicative a politicilor contabile la nevoile entităților din Republica Moldova și România.

Descrierea situației în domeniu și identificarea problemelor cercetării. Problemele perfecționării politicilor contabile, sub diverse aspecte, sunt regăsite în lucrările de cercetare ale unor savanți-economiști, precum din R.M.: Bădicu G., Cojocaru V., Grigori L., Lazari L., Nederița A., Mihaila S., Țurcanu V., din România: Bălășoiu R., Bunea Ș., Celestin, C., Feleaga N., Malciu L., Petre G., Grosu V., din Regatul Unit: Advani A., Malde B., Florou A., din Spania: Anzuini A., Tommasino P., din Italia: Rossi, L., Marabel-Romo, J., din Coreea de Sud: Guiral, A., Moon, D., din Columbia: Sanguinetti, P., Berniell, L., Álvarez, F., din Polonia: Białek-Jaworska A., din S.U.A.: Donker H., Karahan G., Flaaen A., Zakolyukina A. A., Yan, X., Jones, etc.

Aportul savanților menționați este semnificativ, însă, lucrările lor nu tratează exhaustiv și nu relevă, sub aspect complex, problemele aferente analizei și evaluării politicilor contabile prin metode și proceduri statistice, în vederea perfecționării acestora în conformitate cu riscurile induse de vulnerabilitățile pe baza constatării existenței erorilor contabile, fapt care evidențiază existența rezervelor de perfecționare. În acest domeniu, nu sunt suficient abordate și soluționate problemele aferente evaluării complianței aplicative a politicilor contabile la nevoile entităților din R.M. și România. Lipsesc investigațiile referitoare la procedurile de corectare a erorilor contabile și ulterior diminuarea riscurile induse de vulnerabilitățile aferente, constituirea Dosarului prețurilor de transfer și optimizarea procesul de realizare a Dosarului prețurilor de transfer pe baza politicilor contabile, eficientizarea și adaptarea necesităților și cerințelor legislative de transparență și raportare fidelă a tranzacțiilor, de

creștere a optimizării eficiente a Dosarului prețurilor de transfer astfel încât să fie limitat impactul celor două componente de consum în etapa de verificare.

Problemele nominalizate urmează a fi soluționate astfel, încât să asigure utilizatorii cu informații calitative, corecte și oportune în procesul decizional. Demersul științific are la bază informații provenind din literatura și practica de specialitate națională și internațională, pentru realizarea tezei fiind analizate un număr impunător de surse bibliografice reprezentative: cărți de referință din domeniu, articole și studii publicate în reviste de specialitate și volume ale unor conferințe științifice, reglementări legislative specifice, dicționare de specialitate, precum și diverse resurse electronice. În acest context, abordarea generală a problemelor teoretice privind politicile contabile, cercetările insuficiente aferente analizei și evaluării pachetului de politici contabile prin metode și proceduri statistice și necesitatea perfecționării au determinat alegerea temei în cauză și au condiționat scopul și sarcinile lucrării.

Problemele științifice importante soluționate în teză, țin de abordarea științifică, metodologică și aplicativă a metodelor econometrice de eficientizare a pachetului de politici contabile, fapt care contribuie în mod adecvat, la creșterea calității și eficacității acestuia, în vederea monitorizării riscurilor, realizării strategiilor manageriale și creșterii performanței entității.

Scopul cercetării constă în identificarea posibilităților de creștere a calității și eficacității pachetului de politici contabile pentru entități prin realizarea modelelor teoretice și econometrice aplicative și determinarea impactului asupra riscurilor, strategiilor manageriale și performanței entității. Premisele cercetării se fundamentează punctual prin **obiectivele** cercetării condiționate de realizarea scopului enunțat:

- ✓ sistematizarea și analiza abordărilor privind conceptul politicilor contabile și argumentarea celor fundamentale;
- ✓ aprofundarea și dezvoltarea teoretică a noțiunii de pachet al politicilor contabile;
- ✓ identificarea principalelor situații generatoare de erori contabile care au impus recurgerea la pachetul de politici contabile și monitorizarea trasabilității acestuia prin evaluarea compliancei aplicative cu ajutorul chestionarului aplicat;
- ✓ analiza poziționării entităților raportoare cu privire la utilizarea pachetului de politici contabile având la bază cadrul metodologic SNC, IFRS, dar și anumite aspecte particulare identificate în literatura de specialitate;
- ✓ construirea unei baze de date financiar-contabile furnizate de raportarea obligatorie, dar și din informații contabile derivate (indicatori și rate), în vederea conceptualizării, testării și validării unui model econometric de analiză a procedurilor de corectare a erorilor contabile, identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării pe baza unui algoritm de implementare;
- ✓ identificarea nevoii de flexibilitate adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer în funcție de politicile contabile aferente elementelor de activ și pasiv conform SNC, IFRS, de cerințele prevăzute în liniile directe OECD pentru întreprinderile multinaționale sau în alte acte normative, corelate cu rezultatele obținute în studii relevante pentru topicul analizat;
- ✓ crearea unui sistem de trasabilitate cu privire la implementarea SNC, IFRS care să asigure respectarea cerințelor globale de securitate financiară, de transparență fiscală și de etică procedurală contabilă;
- ✓ elaborarea modelului statistic pentru evaluarea markerilor de risc cu impact asupra rezilienței performanței financiare;
- ✓ dezvoltarea profilelor diferențiate dintr-o perspectivă financiar-contabilă, prin diseminarea rezultatelor testului acid pentru evaluarea markerilor de risc (modelul profil general entități neafiliate (MPGEN) și modelul profil particular entități afiliate (MPPEA)).

Ipoteza cercetării. Modelarea econometrică poate contribui într-un mod adecvat la creșterea calității pachetului de politici contabile, monitorizarea riscurilor și impactul strategiilor manageriale, mai ales dacă are ca scop prevenirea apariției riscului de fraudă și eroare, stabilitatea financiară a entității și dezvoltarea durabilă, în contextul unui număr de entități care, din diverse motive, nu auditează situațiile financiare.

Metodologia cercetării. Cercetarea științifică are la bază componente interdisciplinare ce combină noțiunile standard ale tratamentului contabil cuprins în pachetul de politici contabile, cu analizele statistice ale gradului de expunere la risc a entităților raportoare, perspective bazate pe tehnica chestionarului și metode econometrice axate pe modelarea limitelor de vulnerabilitate. În realizarea cercetării, autorul a utilizat atât metode cantitative, cât și calitative, deductive și inductive, de asemenea,

au fost folosite metodele analizei și sintezei. În același timp, autorul a utilizat frecvent metoda comparativă, care a permis să fie stabilite corespondențele și deosebirile manifestate între diverse reglementări, între practica națională și cea internațională ce ține de domeniul cercetat. Rezultatul cercetării constituie realizarea instrumentelor utile entităților care să emaneze efecte până la nivel de decizie managerială, să permită operaționalizarea pachetului de politici contabile prin tehnici și proceduri statistice de modelare econometrică - modele de regresie, metoda celor mai mici pătrate și metoda celor mai mici pătrate în două faze, inclusiv prin analiza procedurilor de corectare a erorilor contabile și pe baza acestuia evaluării nevoii de prevenție în relație cu riscul de fraudă și eroare.

Noutatea și originalitatea științifică a rezultatelor obținute rezidă în fundamentarea unor modele econometrice și teoretice de analiză a procedurilor de corectare a erorilor contabile identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării și vizează următoarele elemente inovaționale:

- ✓ aprofundarea și dezvoltarea teoretică a noțiunii de pachet al politicilor contabile, prin care se tratează scopul politicilor contabile, componența exigențelor, criteriile aplicabilității și legătura cu strategia de dezvoltare a entității;
- ✓ construirea unei baze de date pentru modelare econometrică și conceptualizarea modelului de analiză a procedurilor de corectare a erorilor contabile identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării;
- ✓ proiectarea modelului teoretic de stabilitate financiară bazat pe monitorizarea riscului prin îmbunătățirea aplicării pachetului de politici contabile;
- ✓ proiectarea pachetului de politici contabile la un domeniu de maxim interes de nivel global pe fondul demersurilor pentru securizarea tranzacțiilor financiare efectuate cu părți afiliate și a riscului de fraudă și eroare asimilat prețurilor de transfer;
- ✓ elaborarea modelului teoretic și realizarea testării acestuia bazat pe flexibilizarea adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer la cerințele metodologice prin intermediul pachetului de politici contabile.

Semnificația teoretică a tezei rezidă în următoarele investigații:

- sistematizarea abordărilor aferente conceptului politici contabile și raționamentul celor mai fundamentale;
- aprofundarea și dezvoltarea teoretică a noțiunii de pachet al politicilor contabile, prin care se tratează scopul politicilor contabile, componența exigențelor, criteriile aplicabilității și legătura cu strategia de dezvoltare a entității;
- identificarea principalelor teme privind trasabilitatea politicilor contabile în vederea includerii acestora în chestionarul structurat;
- crearea trasabilității reglementărilor din SNC, IFRS în raport cu cerințele globale de securitate financiară, de transparență fiscală și de etică procedurală contabilă;
- evaluarea complianței aplicative a pachetului de politici contabile prin studiul răspunsurilor la chestionar;
- analiza principalelor orientări ale entităților raportoare privind utilizarea pachetului de politici contabile și corelarea acestor orientări ale cadrului metodologic oferit de SNC, IFRS și cu aspectele observate prin studiul literaturii de specialitate;
- conceptualizarea unui model econometric de analiză a procedurilor de corectare a erorilor contabile identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării;
- evaluarea modelului pentru implementare practică pe baza unui algoritm de implementare;
- identificarea nevoii de flexibilitate adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer pe baza studiului literaturii de specialitate și al cadrului reglementativ;
- identificarea principalelor componente de vulnerabilitate care afectează credibilitatea Dosarului prețurilor de transfer;
- diseminarea rezultatelor obținute ca urmare a cercetării.

Valoarea aplicativă a tezei se confirmă prin:

- argumentarea unei abordări noi a pachetului de politici contabile prin metode și proceduri statistice;
- construirea unei baze de date pentru modelare econometrică bazată pe informații contabile raportate prin intermediul situațiilor financiare, dar și pe informații contabile derivate, calculate prin indicatori și rate;

- conceptualizarea unui model econometric de analiză a procedurilor de corectare a erorilor contabile identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării;
- testarea statistică a modelului (teste de corelație și semnificație statistică);
- evaluarea modelului pentru implementare practică pe baza unui algoritm de implementare;
- analiza matriceală a procedurilor de întocmire în raport cu trasabilitatea realizată;
- proiectarea modelului teoretic de stabilitate financiară;
- pilotarea modelului și aplicarea practică a acestuia;
- elaborarea unui model statistic prin care au fost cuantificate riscurile asociate constituirii Dosarului prețurilor de transfer pe capitole privind evaluarea profitului controlat, particularităților de tranzacționare, elementelor privind dubla impunere, riscul informațional, tranzacțiile între părți afiliate;
- proiectarea pachetului de politici contabile la domeniu de maxim interes la nivel global pe fondul demersurilor pentru securizarea tranzacțiilor financiare efectuate cu părți afiliate și a riscului de fraudă și eroare asimilat prețurilor de transfer;
- elaborarea modelului teoretic și realizarea testării acestuia bazat pe flexibilizarea adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer la cerințele metodologice prin intermediul politicilor contabile.

Rezultatele științifice principale înaintate spre susținere constau în aprofundarea și dezvoltarea noțiunii de pachet al politicilor contabile, identificarea principalelor teme privind trasabilitatea politicilor contabile, construirea unei baze de date pentru modelare econometrică, testarea statistică a modelului (teste de corelație și semnificație statistică), evaluarea modelului pentru implementare practică, identificarea nevoii de flexibilitate adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer, crearea trasabilității reglementărilor Standardelor de Contabilitate în raport cu cerințele globale de securitate financiară, de transparență fiscală și de etică procedurală contabilă, identificarea principalelor componente de vulnerabilitate care afectează credibilitatea Dosarului prețurilor de transfer, cuantificarea riscurile asociate constituirii Dosarului prețurilor de transfer, proiectarea pachetului de politici contabile la domeniu de maxim interes la nivel global, elaborarea modelului teoretic și realizarea testării acestuia bazat pe flexibilizarea adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer la cerințele metodologice prin intermediul pachetului de politici contabile.

Implementarea rezultatelor științifice. Unele rezultate ale cercetării au fost implementate în practica contabilă a entităților din R.M.: Compania Intact Asigurări Generale S.A. Chișinău, ISP Inter S.R.L. Chișinău, și din România: Euro Info Expert Florea S.R.L. Galați, Lexexpert Audit S.R.L. Galați, RO. MAR Consulting & Services S.R.L., Suceava.

Aprobarea rezultatelor cercetării. Principalele rezultate ale cercetărilor efectuate au fost prezentate și aprobate la 6 conferințe și simpozioane științifice naționale și internaționale. Rezultatele cercetării au fost recunoscute la nivel național și internațional prin premiarea articolelor publicate, diplome și medalii la Saloane de creativitate și inovații.

Publicații la tema tezei. Rezultatele cercetărilor științifice sunt expuse în 30 de publicații, din care: 2 cărți de specialitate colective în edituri acreditate, din care una la Editura Economică, București și alta la editură internațională LAP Lambert Academic Publishing; 8 articole în reviste științifice din bazele de date Web of Science și SCOPUS în reviste cotate în quartilele 1, 2 și 3; 8 articole în reviste științifice din alte baze de date acceptate de către ANACEC indexate B.D.I.; 3 publicații în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei; 3 articole în lucrările conferințelor și altor manifestări științifice incluse în bazele de date Web of Science și SCOPUS, ISI Proceedings; 3 articole în lucrările conferințelor și altor manifestări științifice incluse în alte baze de date acceptate de către ANACEC; 1 articol în lucrările manifestărilor științifice incluse în Registrul materialelor publicate în baza manifestărilor științifice organizate în R.M.; 2 obiecte de proprietate intelectuală (OPI) eliberate de AGEPI. Volumul total al lucrărilor publicate la tema tezei constituie 187,99 coli de autor.

Volumul și structura tezei. Teza cuprinde: adnotarea, introducerea, trei capitole, concluzii și recomandări, bibliografia (160 de titluri), 14 anexe, 137 pagini text de bază, 22 tabele și 24 figuri.

Cuvinte-cheie: pachet de politici contabile, politici contabile, principii contabile, modelare econometrică, complianță, (SNC) Standarde Naționale de Contabilitate, (IFRS) Standarde Internaționale de Raportare Financiară, eficacitate, erori contabile, prețuri de transfer, markeri de risc, model teoretic de stabilitate financiară.

CONȚINUTUL TEZEI

În **Introducere** se argumentează actualitatea și importanța cercetării în cauză, este generalizat gradul de studiere a temei abordate, sunt definite scopul, obiectul și sarcinile cercetării; formulate ipotezele de cercetare corespunzătoare obiectivelor lansate; expuse metodologia și metodele de cercetare alese; exprimate noutatea și originalitatea științifică a rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea problemei științifice importante; evidențiate semnificația teoretică și valoarea aplicativă a tezei; sintetizate sumarul capitolelor tezei și informația privind implementarea rezultatelor științifice. Prin prezentarea efectuată este argumentată necesitatea evaluării eficacității pachetului de politici contabile, modelarea limitelor de vulnerabilitate perfectibile prin creșterea eficacității utilizării pachetului de politici contabile, analiza procedurilor de corectare a erorilor contabile identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării.

Capitolul 1 „Fundamente teoretice și metodologice privind politicile contabile”, pune în evidență aspectele teoretice privind politicile contabile și evoluția utilizării acestora la nivel național și internațional. Politicile contabile sunt subiectul unor ample dezbateri între profesioniști, practicieni și conducerea entităților raportoare pe tema asigurării necesității de informații financiar-contabile de calitate, întrucât orice entitate este obligată să elaboreze, aprobe și să aplice politicile sale contabile care, pe de o parte, trebuie să fie conforme standardelor de contabilitate, iar pe de altă parte, urmează să reflecte în mod adecvat particularitățile funcționării acesteia. O atenție deosebită se acordă oportunității utilizării principiilor contabile și fundamentării necesității dezvoltării modelelor econometrice. Un loc aparte îl ocupă aplicarea pachetului de politici contabile în perioada de recesiune economică.

Analiza critică a literaturii de specialitate și a reglementărilor contabile a permis constatarea faptului că prin politicile contabile trebuie să se respecte atât legislația în domeniul contabilității, cât și legislația națională în general, iar conducătorii entităților gestionează și verifică în același timp modul de derulare a tranzacțiilor economice, stabilesc baza de determinare a informațiilor necesare acționarilor pentru fundamentarea deciziilor. Totodată, pentru personalul cu atribuții de execuție din departamentele financiar-contabile, politicile contabile reprezintă „cadru legal intern” care trebuie respectat întocmai. În ceea ce privește nivelul de reglementare a cerințelor privind politicile contabile constatăm o armonizare a prevederilor naționale cu cele ale Directivei 2013/34/UE, care structurează într-o manieră fluidă și coerentă domeniul de aplicare al procedurilor contabile. O simbioză între reglementările contabile a Republicii Moldova și României prin două nivele de reglementare este prezentată în figura 1.

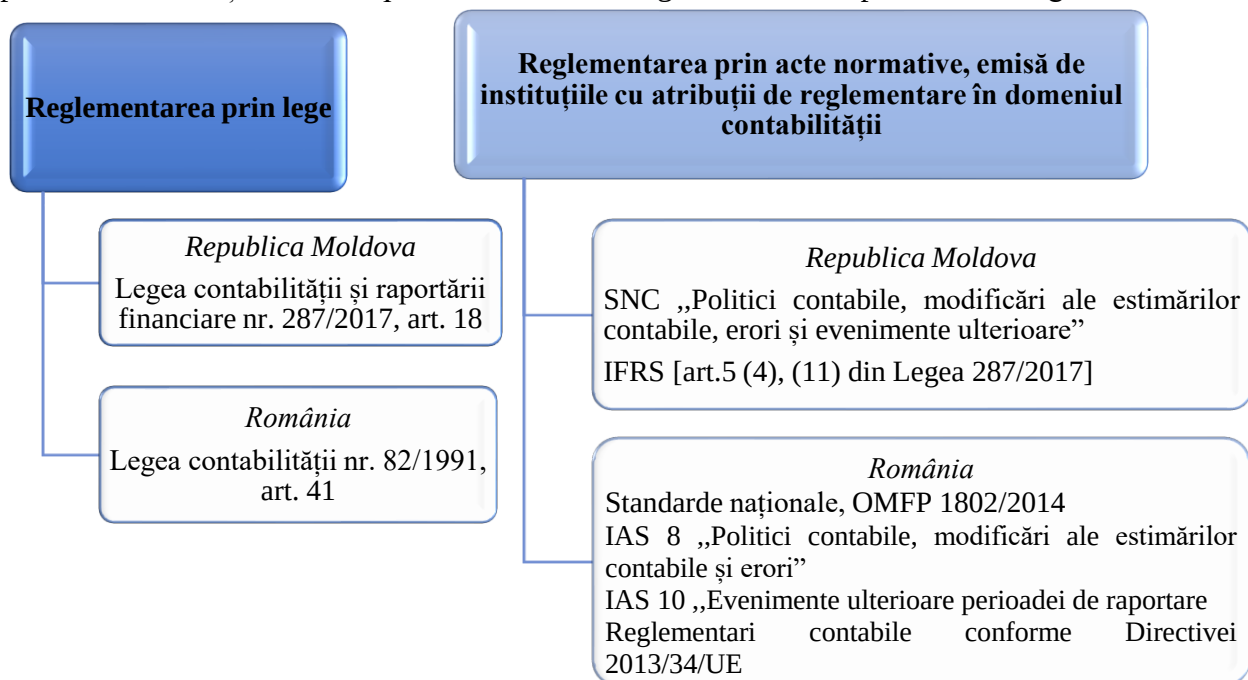

Fig. 1. Nivelul de reglementare a cerințelor privind utilizarea politicilor contabile

Sursa: elaborat de autor în baza reglementărilor contabile

Generalizând prevederile contabile, autorul a efectuat o caracteristică comparativă a actelor normative aferente politicilor contabile în R.M. și, conform prevederilor internaționale, întrucât, potrivit

art. 5, alin. 11 din Legea contabilității și raportării financiare, entitățile mici, mijlocii și mari pot ține contabilitatea și întocmi situații financiare în baza IFRS, tabelul 1.

Tabelul 1. Semnificația politicilor contabile prin prisma reglementărilor naționale și internaționale

Aspecte comparative	Reglementări din Republica Moldova	Reglementări internaționale
<i>Actul normativ</i>	SNC „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare” Ghid metodologic de întocmire a situațiilor financiare, Ordinul MF nr.154 din 09.12.2020	IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori” IAS 10 „Evenimente ulterioare perioadei de raportare”
<i>Definirea politicilor contabile</i>	Politicele contabile reprezintă principiile, bazele, convențiile, regulile și practicile specifice aplicate de o entitate la ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare (pct. 4)	Politicele contabile reprezintă principiile, bazele, convențiile, regulile și practicile specifice aplicate de o entitate la întocmirea și prezentarea situațiilor financiare (pct. 5, IAS 8)
<i>Cine elaborează politicile contabile</i>	Persoana responsabilă pentru ținerea contabilității și raportarea financiară (pct. 5)	Conducerea (pct. 10, IAS 8)
<i>Selectarea politicilor contabile</i>	Se selectează de către entitate în baza sistemului de reglementare normativă a contabilității care prevede diferite variante de recunoaștere, evaluare și contabilizare a elementelor contabile (pct. 7)	IFRS-urile sunt însoțite de îndrumări pentru a sprijini entitățile în aplicarea dispozițiilor lor. Îndrumările, care sunt parte integrantă a IFRS-urilor sunt obligatorii. Îndrumările, care nu sunt parte integrantă a IFRS-urilor, nu conțin dispoziții pentru situațiile financiare (pct. 9, IAS 8)
<i>Cerințe privind selectarea și aplicarea politicilor contabile</i>	Respectarea principiilor generale și caracteristicilor calitative ale informațiilor din situațiile financiare prevăzute de Legea contabilității și raportării financiare (pct. 10)	În absența unui IFRS, care se aplică în mod specific unei tranzacții, unui alt eveniment sau unei alte condiții, conducerea trebuie să își exercite raționamentul profesional pentru elaborarea și aplicarea unei politici contabile (pct. 10, IAS 8)
<i>Consecvența politicilor contabile</i>	Politicele contabile trebuie selectate și aplicate în mod consecvent pentru fapte economice similare în cursul perioadei de gestiune, precum și de la o perioadă de gestiune la alta (pct. 12)	O entitate trebuie să selecteze și să aplice politicile sale contabile, în mod consecvent, pentru tranzacții, alte evenimente și condiții similare, cu excepția cazului în care un IFRS prevede sau permite, în mod specific, clasificarea elementelor pentru care ar fi adecvate politici diferite. Dacă un IFRS prevede sau permite o astfel de clasificare, o politică contabilă adecvată trebuie selectată și aplicată consecvent fiecărei categorii (pct. 13, IAS 8)

Sursă: elaborat de autor în baza reglementărilor contabile

Din informațiile prezentate în tabel, deducem că definiția subiectului examinat este, practic, aceeași atât în SNC, cât și în IAS 8, doar destinația politicilor contabile este puțin diferită. În cazul SNC-urilor, politicile sunt destinate pentru ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare, iar în cazul prevederilor internaționale, doar pentru întocmirea situațiilor financiare. Prin urmare, definiția politicilor contabile din cadrul normativ național denotă amplitudinea destinației acestora.

În urma analizei opiniilor și abordărilor referitoare la delimitarea noțiunii de politici contabile și motivarea faptului că pentru elemente contabile diferite se aplică politica sa contabilă individuală, autorul propune definirea totalității politicilor contabile drept pachet de politici contabile. Astfel, *pachetul de politici contabile reprezintă ansamblul politicilor contabile, care favorizează guvernarea activității contabile a entității, înglobând reguli și practici specifice aplicate de entitate la înregistrarea tranzacțiilor în contabilitate, caracterizate prin criterii de reglementabilitate, relevanță, determinabilitate și implementabilitate, în vederea realizării strategiei de dezvoltare a entității pe baza unor informații contabile de calitate cu respectarea standardelor de contabilitate*. Prin această definiție, se tratează scopul politicilor contabile, componența exigențelor, criteriile aplicabilității și legătura cu strategia de dezvoltare a entității.

Aspectele constatate din studiul literaturii de specialitate permit conturarea cadrului general în vederea realizării activității de cercetare pe baze actuale, cu luarea în considerare a celor mai noi prevederi reglementative în materie de contabilitate și definirea preliminară a unor obiective ale studiului statistic cu

scopul optimizării proceselor de evaluare și reflectare a informației contabile în parametri de eficacitate sustenabilă în vederea prezentării unui model îmbunătățit al pachetului de politici contabile.

Deși obiectivele declarate ale standardelor IFRS sunt de a promova un limbaj uniform și omogen pentru toate părțile interesate indiferent de zonă de aplicare de pe glob, dar mai ales pentru entitățile raportoare care aplica IFRS, autorul a constatat că există diferențe de interpretare, traducere și adaptare a armonizării IFRS – SNC, motiv pentru care nu putem vorbi de o armonizare completă a limbajului contabil.

O altă limită a cercetării care nu trebuie ignorată este reprezentată de actualul context geopolitic (conflictul ruso-ucrainean) în care Republica Moldova se poziționează ca țară neutră. În contextul schimbării polurilor de putere la nivel global există cauzalități care ar putea conduce la modificări consistente ale referențialului de raportare la nivel global. În raport cu interesele grupurilor de țări, se pot forma poziționări către referențiale contabile diferite, influențate de interesele specifice ale unor grupuri de țări precum BRICS, OPEC, NAFTA etc.

În teză, a fost analizată perioada de recesiune economică, care s-a declanșat începând cu anul 2020 în contextul propagării pandemiei de coronavirus, la nivel global, și a avut ca efect diluarea calității informației contabile, a incertitudinilor induse relațiilor comerciale de criza economică și reflectate pe cale de consecință în raportările financiare aferente acestui an (tabelul 2.).

Tabelul 2. Trendurile medii anuale de evoluție a indicatorilor economico-financiar pentru societățile analizate în perioada 2016-2021

Entitatea	Capital propriu	Capital social	Datorii pe termen lung	Datorii curente	Venituri din vânzări	Venituri din activitatea operațională	Rezultatul net
BANCA TRANSILVANIA S.A.	-9,63%	-11,90%	-15,68%	-15,68%	-10,72%	-10,72%	0,37%
OMV PETROM S.A.	-7,11%	0,00%	55,65%	-21,06%	-14,86%	-14,06%	-38,30%
S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	13,33%	0,00%	50,00%	-11,30%	-15,64%	-11,52%	-12,35%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE S.A.	-6,55%	0,00%	-2,64%	-2,64%	-5,82%	-5,82%	-26,45%
S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	1,68%	0,00%	-35,56%	-14,96%	0,24%	-5,74%	9,98%
S.N. NUCLEARELECTRICA S.A.	2,28%	0,00%	29,52%	-14,27%	-11,30%	-12,07%	-36,31%
C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA	5,62%	0,00%	83,05%	-1,41%	0,03%	-0,15%	117,50%
MedLife S.A.	-20,76%	-4,64%	-15,62%	-7,15%	-9,30%	-9,08%	-144,31%
ALRO S.A.	-3,76%	0,00%	-34,22%	27,21%	-9,04%	-11,13%	-35,13%
CONPET SA	10,14%	0,00%	43,58%	-7,18%	-0,45%	-0,80%	8,96%
BURSA DE VALORI BUCURESTI SA	-5,75%	-2,33%	0,00%	-11,78%	-9,16%	-9,28%	-10,48%
TERAPLAST SA	-5,92%	-23,54%	-40,24%	-41,23%	-7,33%	-7,78%	19,11%

Sursa: calculele elaborate de autor

Autorul a constatat necesitatea adoptării deciziei contabile privind ajustarea indicatorilor financiar pentru toate entitățile analizate, prin raportare la realitatea economică curentă (criza economică). Valorile indicatorilor patrimoniali conțin rezistența redundantă bazată pe acumulările anterioare și vor suferi modificări în următoarea perioadă. Acest aspect confirmat și din necorelările cu variațiile indicatorilor financiar impune mai mult decât orice abordare contabilă bazată pe principiul prudenței, care ar putea preîntâmpina fluctuațiile nesănătoase economic pe baza unor ajustări nerelevante a indicatorilor patrimoniali în primul val, respectiv la producerea disturbării indicatorilor financiar.

Capitolul 2 „Abordări metodologico-aplicative de evaluare a eficacității pachetului de politici contabile”, cuprinde rezultatele cercetării privind actualitatea practică și relevanța pachetului de politici contabile în elaborarea situațiilor financiare. În prezent, utilizarea pachetului de politici contabile este obligatorie pentru toate entitățile, iar administrarea acestuia revine profesioniștilor contabili. Aceștea situează pachetul de politici contabile la nivelul unui instrument de multe ori inadecvat utilizat și cu o funcționalitate minimizată datorită caracterului general, distributiv și dificil de personalizat. Sunt examinate aspectele problematice ale evaluării eficacității pachetului de politici contabile pe baza datelor analitice rezultate din chestionar. Un loc aparte, în teză, revine modelării limitelor de vulnerabilitate drept factor de creștere a eficacității pachetului de politici contabile.

Autorul a demonstrat necesitatea îmbunătățirii pachetului de politici contabile, inclusiv prin prisma re poziționării acestuia în raport cu utilitatea teoretică și operațională a pachetului conform rezultatelor chestionarului administrat contabililor profesioniști (tabelul 3.).

Tabelul 3. Reprezentativitatea eșantionului (N=75)

Item	Valoare numerică	Observații	Item	Valoare numerică	Observații
N	10000	nr. agenți economici (populație totală)	c	1,96	constantă
p	0,95	incidență	Rezultat	72,4615	
A	0,05	acuratețe	Eșantion minim	73	

Sursa: elaborat de autor

Acest aspect a fost demonstrat și de validarea ipotezei zero a cercetării, care prevede că rutina profesioniștilor contabili în utilizarea pachetului este atât de mare, încât aceștia nu consideră că subiectul dat are impact asupra activității curente.

În teză, autorul a evidențiat aplicarea rigidă a procedurilor contabile de către profesioniști, care se axează preponderent pe prevenția riscului de eroare, dimensiunea acțională, reflectând faptul că erorile sunt mai degrabă anticipate decât verificate, aspect care creează o fricțiune între decizia de management și decizia financiară la nivelul entității. Totodată, a conturat necesitatea actuală, atât științifică, cât și practică a restructurării pachetului de politici contabile pe baze incontestabile în acord cu obiectivele de management asumate pe termen mediu și lung, motivate de metodele și procedeele propuse, relevante din punct de vedere statistic și fundamentate prin cercetările aplicative realizate în prezenta teză.

Distribuția opțiunilor în pachetul de politici contabile și gestionarea corectă a acestora reflectă anumite vulnerabilități privind modul de utilizare, care au impact asupra situațiilor financiare demonstrat prin marja de eroare semnificativă și decredibilizată a situațiilor financiare ca sursă de informație contabilă pentru utilizatorii.

În acest context, autorul a dezvoltat un model propriu aplicativ privind eficacitatea pachetului de politici contabile transpus la nivelul situațiilor financiare. Distribuția histogramică a variabilei dependente confirmă omogenitatea modelului și alinierea sub curba lui Gauss, conform figurii 2.

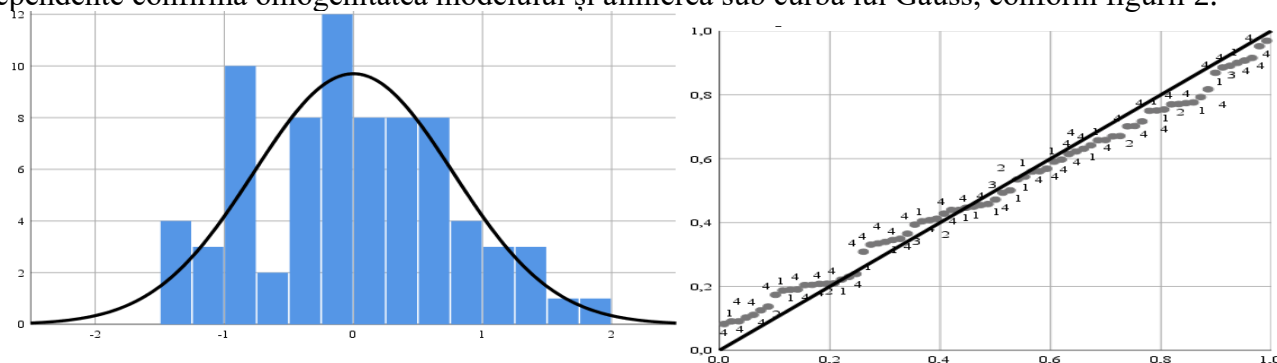

Fig. 2. Distribuția histogramică a variabilei dependente pe serii de frecvență reziduale pentru deviația standard de 77,1% a populației eșantionate (N=75)

Sursa: elaborat de autor

În vederea aprecierii eficacității utilizării pachetului de politici contabile, pe baza caracteristicilor indicatorilor analitici și în conformitate cu studiul observațional, autorul a evaluat coeficienții de eficacitate ai variabilelor regresoare, așa cum aceștia sunt prezentați în tabelul 4.

Tabelul 4. Coeficienții regresorilor

Model	Coeficienți nestandardizați		Coeficienți standardizați	t	Sig.
	B	Eroarea standard	Beta		
(Constant)	0,234	0,585		0,400	0,691
NAInE.PROC.INV	0,655	0,157	0,477	4,178	0,000
NAInE.PRINCIPII	0,025	0,023	0,105	1,073	0,289
NAInE.PRINCIPII2	0,035	0,021	0,162	1,691	0,098
NAInE.AMFISC	0,110	0,096	0,104	1,142	0,260
NAInE.STOC	-0,116	0,067	-0,169	-1,736	0,090
NAInE.AJUSTARI	0,356	0,070	0,485	5,079	0,000

Model	Coeficienți nestandardizați		Coeficienți standardizați	t	Sig.
	B	Eroarea standard	Beta		
NAlnE.ERORI	0,051	0,067	0,067	0,761	0,451
NAlnE.TRANZACTII	0,080	0,061	0,204	1,313	0,196
NAlnE.AMORTIZARE	-0,039	0,079	-0,056	-0,495	0,623
NAlnE.EFICIENTA.MPC	0,049	0,126	0,037	0,387	0,701
NAlnE.CTBCREATIV	0,069	0,082	0,092	0,836	0,408
NAlnE.COSTIST	0,029	0,066	0,050	0,436	0,665
NAlnE.INV.DIFN	-0,001	0,083	-0,001	-0,012	0,990
NAlnE.INV.DIFNV	0,034	0,074	0,046	0,460	0,648
NAlnE.PRINCIPII.DIFNV	0,224	0,093	0,272	2,407	0,020
NAlnE.COSTSTD	-0,084	0,121	-0,078	-0,695	0,491
NAlnE.CMP	-0,231	0,089	-0,248	-2,594	0,013
NAlnE.AM.DURATA	-0,083	0,088	-0,092	-0,944	0,350
NAlnE.CONSERVARE	0,075	0,046	0,172	1,619	0,113
NAlnE.AM.MDF.DUR	-0,016	0,044	-0,036	-0,357	0,723
NAlnE.SCOT.EV	-0,047	0,082	-0,060	-0,570	0,571
NAlnE.AM.CONSECVENTA	-0,471	0,165	-0,304	-2,856	0,007
NAlnE.AM.MDF.MET	-0,029	0,056	-0,052	-0,525	0,602
NAlnE.SCOT.EV.CH	0,023	0,050	0,054	0,461	0,647
NAlnE.RISC.TR	-0,032	0,046	-0,108	-0,704	0,485
NAlnE.CTR.INT	-0,040	0,087	-0,044	-0,465	0,644
NAlnE.CTR.INT.DEF	0,007	0,059	0,012	0,116	0,908
NAlnE.POL.FISC	-0,084	0,055	-0,175	-10,513	0,137
NAlnE.PRES.FISC	0,116	0,077	0,136	1,507	0,139
NAlnE.LEG.TRANZACTII	0,007	0,053	0,014	0,139	0,890

Sursa: elaborat de autor

Indicatorii individuali de eficacitate determinați prin raportarea la valorile de distribuție a optimului propus față de opțiunile respondenților în cazul când acestea confirmă optimul propus sau prin raportarea între distribuția opțiunii majoritare și distribuția optimului propus când opțiunea majoritară diferă de optimul propus, reflectă faptul că eficacitatea utilizării pachetului de politici contabile este subunitară, valoarea medie brută precedentă modelării situându-se la 54%.

În urma monitorizării limitelor de vulnerabilitate, s-a obținut o eficacitate medie a utilizării pachetului de politici contabile de 54%, cu o eroare standard asimilată de 7,61%, aspect care indică un grad de reflexivitate mediu pozitiv în raport cu media erorii standard, ceea ce induce o eficacitate medie bivalentă, respectiv o eficacitate asimilată componentei perfectibile de 54% și o eficacitate asimilată componentei reflexivă de 52%, tabelul 5.

Tabelul 5. Tabloul general al limitelor de vulnerabilitate

Cod Indicatori	Denumire Indicatori	Coeficient de eficacitate	Eroarea standard a coeficientului	Grad de reflexivitate în raport cu media erorii standard	Eficacitate perfectibilă	Eficacitate reflexivă
Total	Medii calculate	0,54	0,0761	1	0,54	0,52

Sursa: elaborat de autor

Tabloul limitelor de vulnerabilitate arată eficiența perfectibilă și eficiența reflexivă a indicatorilor analitici colectați în urma studiului bazat pe chestionar, astfel:

- ✓ manifestă eficiență reflexivă indicatorii de utilitate a procedurilor formalizate (ex. procedura de inventariere), indicatori analitici de utilizare a procedurilor reglementate legislativ prin norme specifice (ex. utilizarea metodelor de amortizare sau de evaluare);
- ✓ manifestă eficiență reflexivă indicatorii analitici de evaluare a eficienței pachetului de politici contabile, de percepere a presiunii fiscale sau cele privind utilizarea tratamentelor contabile a diferențelor negative constatate în gestiune;

- ✓ manifestă eficiență perfectibilă indicatorii analitici privind recunoașterea și utilizarea în practică a principiilor contabile în relație cu prioritizarea impactului aplicării acestora asupra sustenabilității economice a entității;
- ✓ manifestă eficiență perfectibilă indicatorii analitici de evaluare a elementelor bilanțiere cu caracter subiectiv (ieșirea de stocuri fungibile/confundabile);
- ✓ manifestă eficiență perfectibilă indicatorii analitici de aplicare a pachetului de politici contabile în relație cu elementele patrimoniale, precum depreciere/pierderea de valoare a activelor;
- ✓ manifestă eficiență perfectibilă indicatorii analitici de opțiune (constatarea în perioada curentă a erorilor și/sau omisiunilor produse în perioada precedentă) sau a indicatorilor de opțiune privind evaluările agregate în funcție de specificul tranzacțiilor societății;
- ✓ manifestă eficiență perfectibilă indicatorii analitici de oportunitate a utilizării metodelor și practicilor contabile (ex. utilizarea metodei de evaluare a bunurilor la cost istoric);
- ✓ manifestă eficiență perfectibilă indicatorii analitici privind tratamentul unor elemente constatate ca urmare a unor măsuri de control (ex. diferențele negativ valorice).

În urma modelării limitelor de vulnerabilitate perfectibile prin creșterea eficacității utilizării pachetului de politici contabile, autorul a realizat o concentrare a eficienței perfectibile a pachetului pentru elementele cu grad de reflexivitate pozitiv, constatate a avea o predispoziție optimă în raport cu raționamentul profesional, aspect care reprezintă, din punct de vedere metodologic, un rezultat concret, aplicabil cu valoare științifică a cercetării.

Capitolul 3 „Perfecționarea calității informației contabile și metodelor de control ale riscului financiar prin utilizarea pachetului de politici contabile”, include investigații și aspecte aplicative aferente tratamentelor contabile ale evenimentelor ulterioare datei raportării în vederea eficientizării pachetului de politici contabile și perfecționării acestuia pe baza modelului economic de evaluare a factorilor de risc în constituirea Dosarului prețurilor de transfer. Practica contabilă demonstrează că modificarea unei estimări reprezintă acțiunea de ajustarea a unei valori contabile ulterioare datei bilanțului, pe baza unor probe noi, care arată rezultatul unei acțiuni de evaluare, expertiză sau analiză a contextului ce a generat producerea evenimentului modificator, materializată printr-un document justificativ autentic.

Cercetarea contabilă efectuată de experți în domeniu este adeseori orientată către caracterul academic al fenomenului contabil, punând în valoare modificările de structură ale normelor contabile. Aceasta practică are ca impediment dezvoltarea cunoștințelor antreprenoriale și manageriale, mulți conducători de entități aflându-se în dificultate în a transpune în practică aspectele metodologice cercetate. Această problemă a generat ample dezbateri în literatura de specialitate cu evidențierea impactului laturii practice a cercetării, în special în domeniul politicilor contabile.

Pentru conceptualizarea modelului propus, autorul a formulat următoarele **ipoteze**:

- H 1. Riscul asociat cu unii indicatori este cu atât mai mare cu cât volatilitatea informațiilor financiare cumulate, în raport cu capitalul propriu, este mai mare;*
- H 2. Elementele reflectate în activul financiar pot fi corectate prin aplicarea ajustărilor relevante după o analiză de impact a dematerializării acestora;*
- H 3. Elementele reflectate în pasivul financiar sunt mai volatile și pot fi corectate aplicând ajustări la tipul de provizioane numai după o analiză de impact a relației: Volatilitate - Volatilitate macroeconomică;*
- H 4. Erorile contabile adecvat ajustate sunt generatoare de stabilitate și creștere, prin creșterea încrederii utilizatorilor situațiilor financiare în contextul integrării tuturor ajustărilor generate de model.*

Autorul a studiat în dinamică indicatorii poziției și performanței financiare raportați la capitalul propriu, profitul net și venituri din vânzări, figura 4.

Pentru modelare a fost selectată cea mai mare companie din zona județului Galați - Liberty Galați SA. Modelul dezvoltat s-a bazat pe informațiile prezentate în situațiile financiare din ultimii 8 ani consecutivi, iar valorile brute au fost ajustate în serii relative în conformitate cu indicatorii analizați. Astfel, autorul a constatat ajustările necesare de efectuat pentru trei elemente contabile: profit net / pierdere, rezerve din reevaluarea mijloacelor fixe și provizioane.

Impactul modelului dezvoltat asupra activității entității este semnificativ, deoarece utilitatea rezidă în fundamentarea analizei procedurilor de corectare a erorilor contabile identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării, obținându-se rezultate pozitive aferente nivelului de eficiență a

informației contabile, care pot contribui la stabilitatea financiară pe baza monitorizării riscului financiar și prin îmbunătățirea aplicării pachetului de politici contabile.

Modelul poate fi aplicat tuturor entităților care se raportează la standardele internaționale de contabilitate.

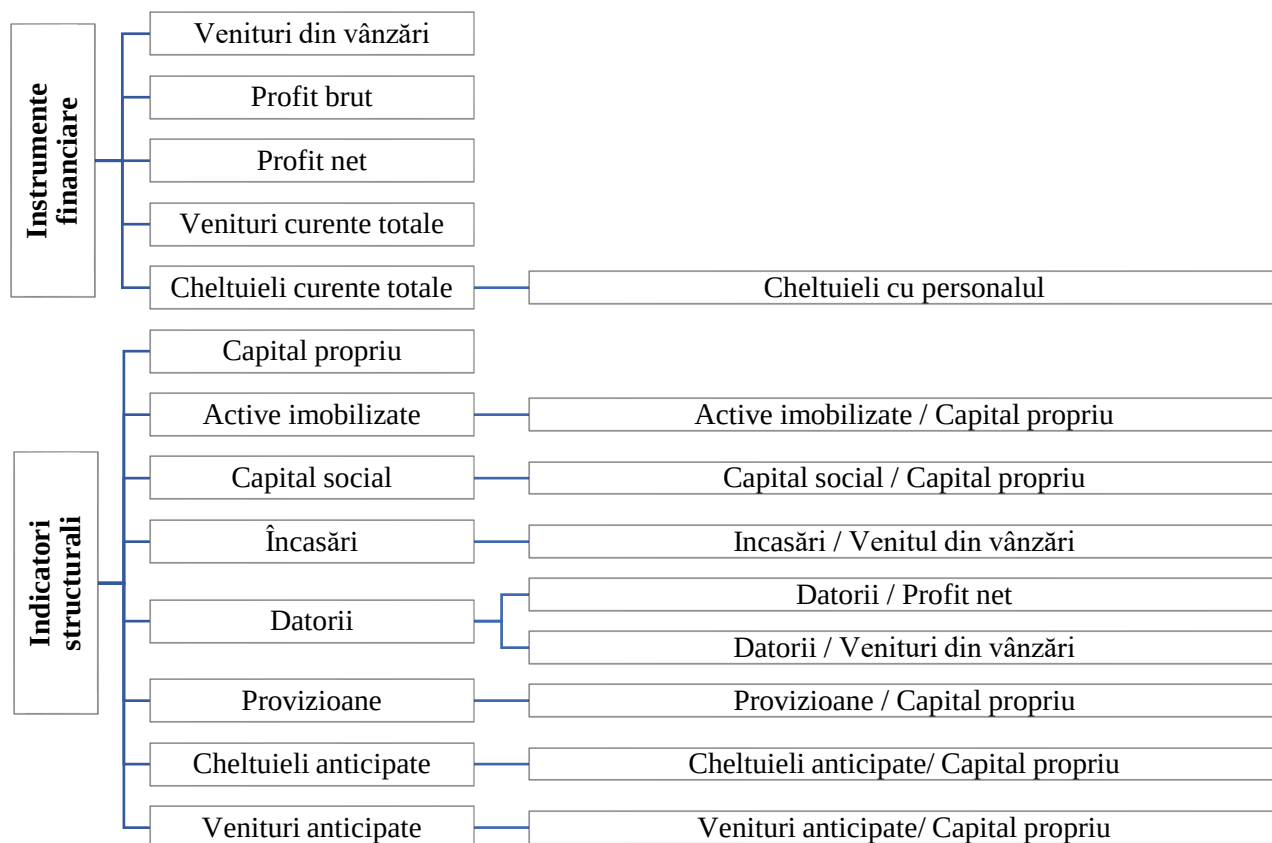

Fig. 4. Indicatorii utilizați pentru modelarea tratamentelor contabile ale evenimentelor ulterioare datei raportării

Sursa: elaborat de autor

Indicatorii prezentați pot fi inserați într-un model cumulativ de risc al cărui design este prezentat mai jos, după cum urmează:

Venituri /Cheltuieli*	$\frac{\Delta Galat_{K_i} * c_i}{\left(\frac{\sum_{K=1}^9 \Delta_{K_i} * c_i}{9} \right)}$	Profit net
Capital propriu		
Active imobilizate/	$\frac{\Delta_{K_i} * c_i}{\left(\frac{\sum_{K=1}^9 \Delta_{K_i} * c_i}{9} \right)}$	Diferențe din reevaluarea activelor imobilizate
Capital propriu		
Capital social/Capital propriu		Datorii contingente**
Creanțe / Venituri din vânzări		Ajustări pentru deprecierea creanțelor
Datorii / Venituri din vânzări		Provizioane pentru litigii
Provizioane / Capital propriu	$\frac{\Delta_{K_i} * c_i}{\left(\frac{\sum_{K=1}^9 \Delta_{K_i} * c_i}{9} \right)}$	Provizioane
Cheltuieli anticipate/		Capital propriu
Capital propriu		
Venituri anticipate/		Capital propriu
Capital propriu		

*Venituri și cheltuieli curente

** Valabil atunci când se aplică teoria agenției, adică managementul entității diferă de acționariat și investitorii minoritari sunt lipsiți de protecție.

În ceea ce privește ipotezele de lucru, autorul a efectuat testarea rezultatelor obținute prin aplicarea modelului folosind procedurile statistice de modelare econometrică - modele de regresie, metoda celor mai mici pătrate (OLS) și metoda celor mai mici pătrate în două faze (TSLS), obținând praguri semnificative statistice (H2, H3) pentru seriile de timp, 2012-2018, 2011 fiind excluse datorită valorilor dinamice ale seriei de date: Impactul asupra capitalului propriu, respectiv, Impactul creșterii / reducerii capitalului social. Ipoteza H1 în legătură cu ipoteza H4 a fost, de asemenea, testată prin modelarea econometrică folosind metoda celor mai mici pătrate (OLS), care a generat date statistice semnificative asupra impactului modelului asupra valorilor capitalului propriu. Testele statistice efectuate au arătat că estimările OLS sunt consistente, pentru modelul econometric elaborat prin programul statistic Gretl (valori obținute prin testul Hausman), precum și că valoarea statistică, este încadrată în intervalul de incidență de 90% -100% (test R-pătrat), ceea ce demonstrează că toate ipotezele au fost confirmate, iar modelul propus este valabil și poate fi definitoriu pentru fenomenul studiat.

Creșterea transparenței economice a entităților care practică tranzacții controlate, precum și monitorizarea riscului asumat în raport cu riscul existent la data tranzacției și stabilitate financiară în cazul operațiilor de control fiscal, prin raportare la o bază metodologică concretă, demonstrabilă și justificabilă în condițiile unui eventual litigiu fiscal, căpătă o relevanță metodologică prin standardizarea etapelor de realizare a unui Dosar al prețurilor de transfer. Conceptualizarea unui model de identificare validă a riscurilor fiscale, în special în ceea ce privește tranzacțiile cu părți afiliate reprezintă o necesitate care rezonă atât cu interesul entităților cu atribuții în domeniu, cât și cu interesele corporațiilor multinaționale, care își doresc implementarea principiilor de dezvoltare sustenabilă la toate nivelele entității.

Pentru conceptualizarea modelului, autorul a identifica indicatorii sensibili la risc și integrarea acestora în modelul matematic propus, respectiv clasele de risc aferente conceptualizării modelului. Totodată, s-a concentrat pe aplicații practice de creștere a eficienței informației contabile și metode de control al riscului financiar prin utilizarea pachetului de politici contabile. Autorul a examinat pachetul de politici contabile din perspectivă aplicativă cu privire la controlul riscului financiar, fiind modelate aspectele cu referire la riscurile asociate evenimentelor ulterioare datei raportării și a riscurilor financiare aferente tranzacțiilor cu părți afiliate.

Ipotezele modelului sunt definite după cum urmează:

- ✓ *I1. Cuantificarea beneficiului minimal prezumat în cazul tranzacțiilor controlate reprezintă limita minimă în analiza tranzacțiilor prin metoda prețului comparabil necontrolat, dacă și numai dacă acest minim respectă principiul lungimii de braț.*
- ✓ *I2. Elementele generice reprezintă elemente de risc în evaluarea dosarului prețurilor de transfer, dacă și numai dacă acestea afectează semnificativ valoarea tranzacției raportată la principiul lungimii de braț.*
- ✓ *I3. Elementele privind dubla impunere se adăunează riscului fiscal, dacă și numai dacă prin producerea unor evenimente legate de acestea se obține o diferență semnificativă în raport cu tranzacțiile necontrolate de natură a aduce inconsistență dosarului prețurilor de transfer.*
- ✓ *I4. Riscul informațional se evaluează și se adăunează pachetului de risc dacă și numai dacă indicatorii de lichiditate și solvabilitate reprezintă alterări de natură a confirma inconsistența tranzacției.*
- ✓ *I5. Aranjamentele de utilizare a normelor unilaterale și celelalte elemente de risc tranzacțional se adăunează pachetului de risc, dacă și numai dacă prin utilizarea acestor elemente se produce o abatere semnificativă de la principiul lungimii de braț aplicabil tranzacțiilor controlate în relație cu tranzacțiile necontrolate.*

În vederea demonstrării ipotezelor de lucru, autorul a elaborat schema logică a modelului, figura 5, din care rezultă că riscul general reprezintă un cumul de riscuri individuale (R_1 , R_2 , R_3 , R_4) și reziduale (R_5) ceea ce din punct de vedere matematic poate fi reprezentat sub forma ecuației (1.) de mai jos:

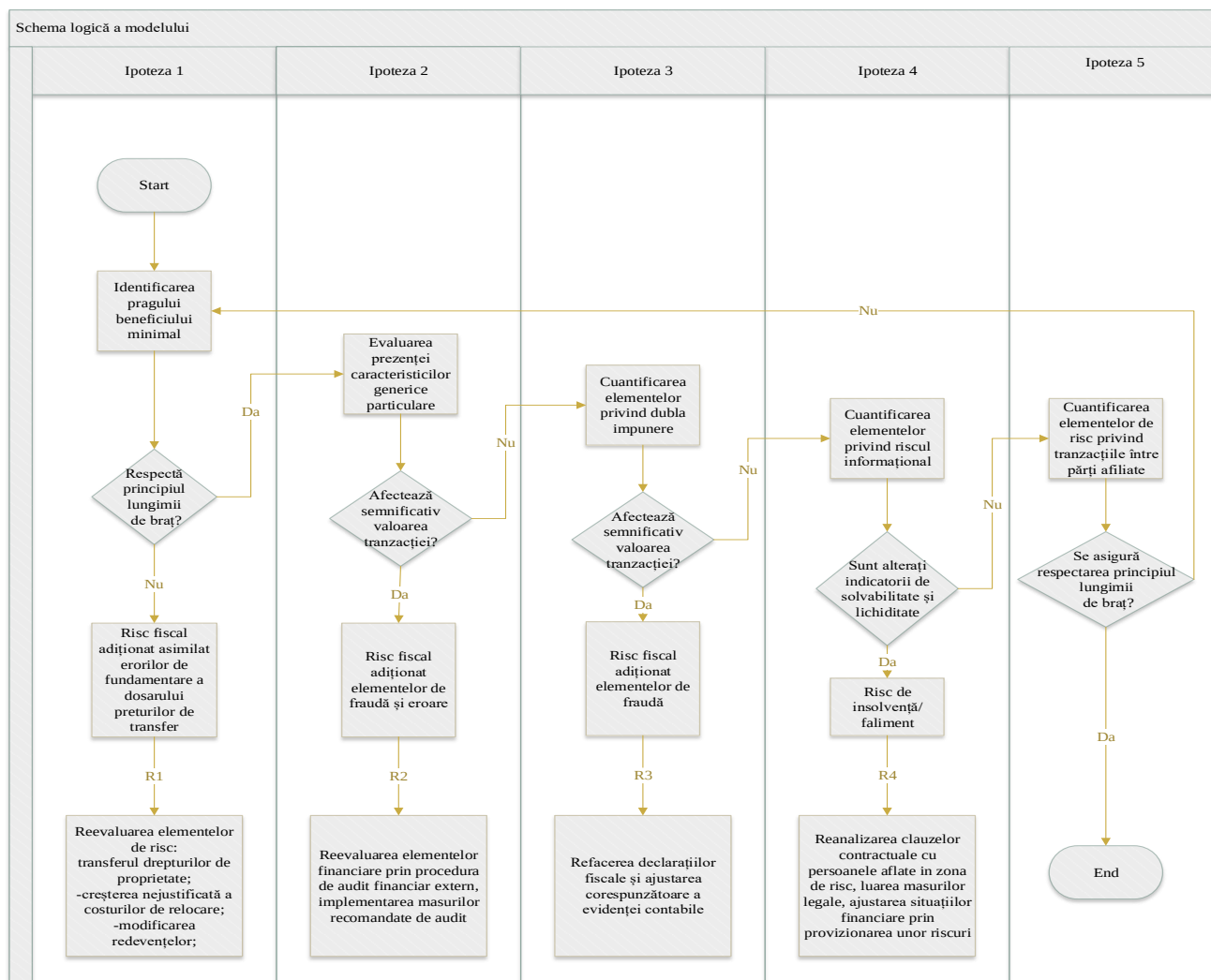

Fig. 5. Schema logică a modelului de reducere a riscului financiar

Sursa: elaborat de autor

$$R_c > 0 \rightarrow \begin{cases} R_c = R_1 \cup R_2 \cup R_3 \cup R_4 \cup R_5 \\ \min_{c \rightarrow 5}(R_c) = R_4 > 0 \end{cases} \quad (1.)$$

Unde:

- R_c – reprezintă riscul cumulat;
- R_1 – reprezintă riscul fiscal asimilat erorilor de fundamentare a dosarului prețurilor de transfer;
- R_2 – reprezintă riscul fiscal adițional elementelor de eroare;
- R_3 – reprezintă riscul fiscal adițional elementelor de fraudă fiscală;
- R_4 – reprezintă riscul economic de insolvență/faliment asumat în contextul pieței concurențiale;
- R_5 – reprezintă riscul rezidual aranjamentelor de utilizare a normelor unilaterale și a altor elemente care adaugă risc tranzacțiilor controlate altele decât cele identificate cu ocazia evaluării riscurilor R_1, R_2, R_3, R_4 .

Din punct de vedere aplicativ, modelul economic verifică ipotezele de lucru care presupun atingerea scopului modelării și anume: testarea modelului testului acid pentru evaluarea markerilor de risc care să cuantifice riscul adițional tranzacțiilor controlate la data raportării financiare și care să poată fi inclus în pachetul de politici contabile în secțiunea privind monitorizarea tranzacțiilor cu părțile afiliate. Autorul a întocmit sinteza testului acid pentru evaluarea markerilor de risc în construirea dosarului prețurilor de transfer în figura 6.

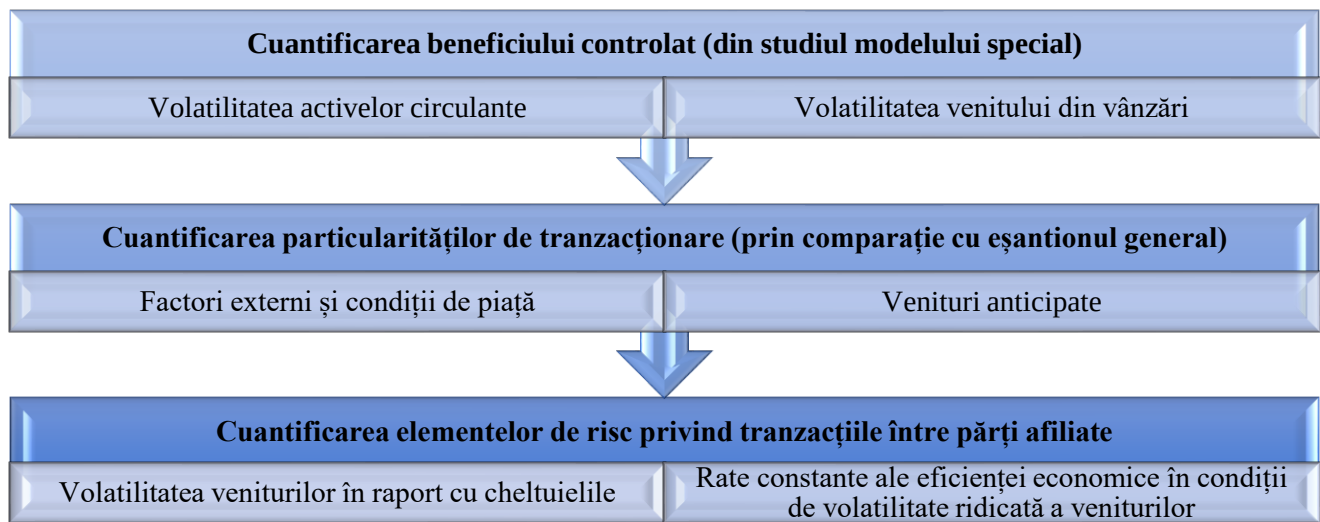

Fig. 6. Sinteza testului acid pentru evaluarea markerilor de risc

Sursa: elaborat de autor

Modelul testului acid pentru evaluarea markerilor de risc în construirea dosarului prețurilor de transfer, conceptualizat în prezenta teză de doctor, constituie un tablou de bord pentru companiile multinaționale care trebuie să-și construiască propriul dosar de prețuri de transfer, deoarece le oferă posibilitatea de a-și monitoriza fiecare categorie de risc, în orice moment și pentru fiecare tip de tranzacție în parte.

Pentru testarea modelului testului acid, autorul a consolidat două baze de date cu informațiile financiare a 10 entități neafiliate, și respectiv, a 10 entități afiliate din județul Galați, pentru care s-au colectat informațiile aferente elementelor contabile în ultimii 5 ani calendaristici, respectiv perioada 2016-2020. Gruparea entităților în funcție de afilierea sau neafilierea acestora la un grup economic este prezentată în figura 7.

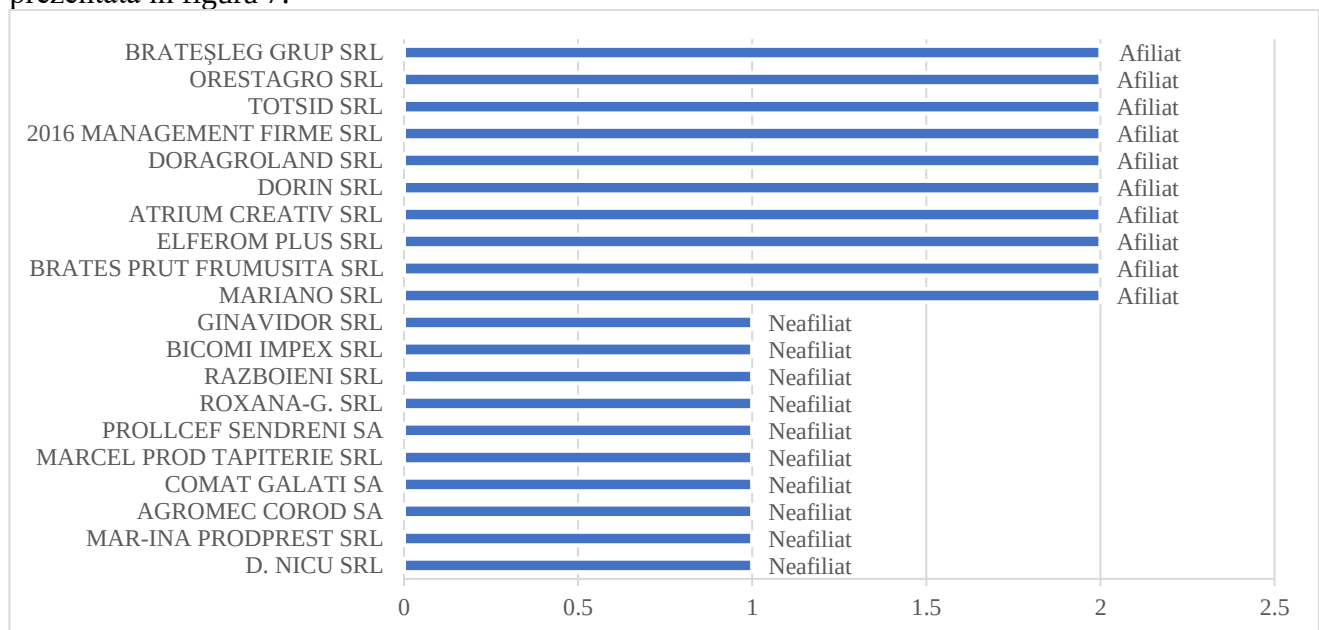

Fig. 7. Structura eșantionului selectat în funcție de afilierea la un grup economic

Sursa: elaborat de autor

Dinamica de trend a fost calculată pentru elementul contabil „Capital propriu” la nivelul eșantionului de entități cu afiliere la un grup economic, observându-se o amplitudine de variații a indicatorului în dinamică și în dispersie longitudinală de 120 de puncte, ceea ce reprezintă o variabilitate semnificativă a condițiilor de capitalizare a patrimoniului pentru eșantionul studiat, dar variabilitatea după excluderea extremelor prezintă o dispersie longitudinală de maxim 20 de puncte, ceea ce permite

încadrarea într-un profil general al protejării intereselor investitorilor la o rată de acumulare de peste 18%, asimilată unui avantaj competitiv.

Din analiza preliminară, rezultă existența premiselor de vulnerabilitate pentru eșantionul de entități afiliate, demonstrate pe baza curbelor de trend calculate pentru indicatorii sintetici principali din situațiile financiare, aspect care motivează pilotarea modelului testului acid pentru evaluarea markerilor de risc în vederea cuantificării riscului adițional tranzacțiilor controlate la data raportării financiare și includerea în pachetul de politici contabile pentru monitorizarea tranzacțiilor cu părțile afiliate.

În vederea realizării obiectivelor cinci și șase ale cercetării am procedat la pilotarea bazei de date pentru principalii indicatori sintetici din situațiile financiare: indicatorul ΔPB (Profit brut) selectat după criteriul eficienței economice drept variabilă dependentă și regresorii: ΔAIN (Imobilizări necorporale); ΔAIC (Imobilizări corporale); ΔAC (Active circulante); ΔCHA (Cheltuieli anticipate); ΔDT (Datorii); ΔVA (Venituri anticipate); ΔCP (Capital propriu); ΔCA (Venituri din vânzări); ΔVT (Venituri totale); ΔCT (Cheltuieli totale); ΔSAL (Nr. mediu de salariați). Metoda utilizată pentru pilotarea modelului MPGEN a fost cea a regresiei liniare bazată pe metoda celor mai mici pătrate aplicate diferențiat pentru subeșantionul entităților neafiliate (N0) și subeșantionul entităților afiliate (Navg). Datele au fost prelucrate prin intermediul programului SPSS, versiunea 25. Pentru modelul aplicat, seriilor de date centralizate la nivelul subeșantionului N0, coeficientul de determinare (R pătrat ajustat) este de peste 90% pentru un grad de libertate al variabilelor de regresie egal cu 11 și un grad de libertate al reziduurilor egal cu 8. Eroarea standard a estimatorului este de 1,97, iar testul Durbin Watson tinde la 2, ceea ce confirmă omogenitatea și înalta semnificație statistică a modelului, prezentată în tabelul 6.

Tabelul 6. Sumarul modelului pilotat la nivelul subeșantionului N0

Model	R	R pătrat	Coeficient de determinare (R pătrat ajustat)	Eroarea standard a estimatorului	Statistica schimbării	
					R pătrat (sch.)	Testul F (sch.)
MPGEN	0,979 ^a	0,959	0,903	1,97353	0,959	17,014
Model ^b	Statistica schimbării					
	df1	df2	Sig. Testul F (sch.)		Durbin Watson	
MPGEN	11	8	0,000		2,336	
<i>a. Regresori: (Constant), N0ΔSAL, N0ΔCA, N0ΔCHA, N0ΔVA, N0ΔAIC, N0ΔAIN, N0ΔDT, N0ΔAC, N0ΔCP, N0ΔVT, N0ΔCT</i>						
<i>b. Variabila dependentă: N0ΔPB</i>						

Sursa: elaborat de autor

Distribuția histogramică a seriei de frecvență reflectă omogenitatea eșantionului de entități neafiliate, fiind relativ distribuită sub curba lui Gauss, cu acumulare pe panta ascendentă în apropierea punctului de maxim al curbei respectiv intervalul median (figura 8.).

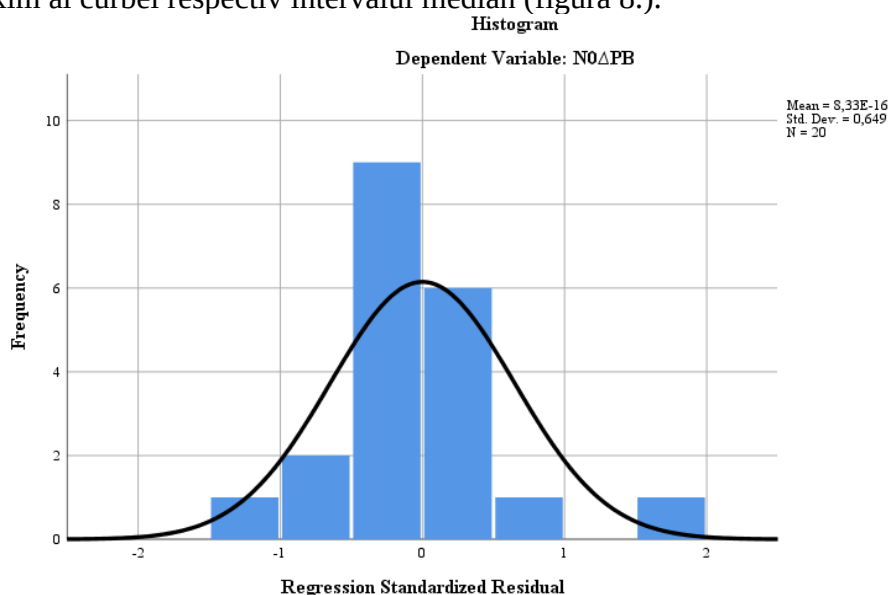

Fig. 8. Histograma modelului pilotat la nivelul subeșantionului N0

Sursa: elaborat de autor

Pentru a testa ipotezele definite, autorul a folosit testul ANOVA. Acesta certifică omogenitatea modelului propus MPGEN prin atribuirea unei ponderi de 4% a variabilei reziduale în calculul sumei pătratelor regresorilor respectiv o medie pătratică de 3,8 față de media pătratică a regresiei de 66,2. Coeficientul Sig. tinde la 0, ceea ce confirmă păstrarea ipotezei alternative (H1) și respingerea ipotezei nule (H0) prezentat în tabelul 7.

Tabelul 7. Testul ANOVA pilotat la nivelul subșantionului N0

ANOVA ^a		Suma pătratelor	df	Media pătratică	F	Sig.
MPGEN	Regresie	728,946	11	66,268	17,014	,000 ^b
	Reziduu	31,159	8	3,895		
	Total	760,105	19			
a. Variabila dependentă: N0ΔPB						
b. Regresori: (Constant), N0ΔSAL, N0ΔCA, N0ΔCHA, N0ΔVA, N0ΔAIC, N0ΔAIN, N0ΔDT, N0ΔAC, N0ΔCP, N0ΔVT, N0ΔCT						

Sursa: elaborat de autor

Calculul coeficienților nestandardizați Beta reflectă faptul că obiectivele de eficiență economică fixate de entitățile neafiliate se transpun în influențarea direct proporțională a dinamicii politicii de resurse umane, dinamicii politicilor privind stocurile, creanțele și lichiditățile dinamicii activelor imobilizate cu mențiunea că pentru acestea obiectivele de eficiență economică impactează politica privind cercetarea-inovarea într-o măsură de doar 26%, în timp ce politica salarială este influențată în mărime de 100%, iar politica privind stocurile, creanțele și numerarul tot în măsură de 100%. Din rezultatele modelului MPGEN, rezultă primul marker de risc la nivel observațional și anume veniturile anticipate, care sunt influențate de politica de eficiență economică într-o măsură de peste 400%, o volatilitate foarte mare, care dat fiind specificul acestor venituri include o componentă de risc semnificativă (tabelul 8.).

Tabelul 8. Coeficienții de regresie calculați pentru modelul profilului general entității neafiliate

Coeficienți ^a		Coeficienți nestandardizați		Coeficienți standardizați	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
MPGEN	(Constant)	1,619	3,993		0,406	0,696
	N0ΔAIN	0,261	1,381	0,021	0,189	0,855
	N0ΔAIC	-0,110	0,150	-0,076	-0,734	0,484
	N0ΔAC	1,067	1,237	0,452	0,862	0,414
	N0ΔCHA	-2,559	1,854	-0,138	-1,381	0,205
	N0ΔDT	-0,880	0,590	-0,765	-1,493	0,174
	N0ΔVA	4,470	0,523	1,027	8,547	0,000
	N0ΔCP	-1,150	0,568	-5,086	-2,025	0,077
	N0ΔCA	-0,081	0,039	-7,738	-2,062	0,073
	N0ΔVT	0,401	0,343	4,617	1,171	0,275
	N0ΔCT	0,523	0,502	4,493	1,043	0,328
	N0ΔSAL	1,095	2,846	0,208	0,385	0,710

Sursa: elaborat de autor

În sens invers, evoluția invers proporțională a indicatorilor Datorii totale, Active imobilizate confirmă elementele de validitate a politicii privind dezvoltarea economică, în schimb putem identifica markeri de risc, atribuiți factorilor externi și condițiilor de piață a evoluției invers proporțională a veniturilor din vânzări (dinamică inversă de 8% față de politica de eficiență economică) și a capitalizării economice a entității, unde disturbanța atinge pragul de 115%. Un alt marker de risc identificat este evoluția mai accelerată a cheltuielilor decât a veniturilor în raport cu politicile de eficiență economică.

Acest tablou coincide profilului general financiar-contabil și nu include elementele specifice ale activității economice ale entităților afiliate la un grup.

Pentru modelul MPPEA aplicat seriilor de date centralizate la nivelul subșantionului Navg (entități afiliate), coeficientul de determinare (R pătrat ajustat) este semnificativ redus față de modelul general, respectiv 65% pentru un grad de libertate al variabilelor de regresie egal cu 12 și un grad de libertate al reziduurilor mai mic decât în cazul profilului general, egal cu 7. Eroarea standard a

estimatorului este de 0,63, iar testul Durbin Watson tinde la 2, ceea ce confirmă omogenitatea și semnificația statistică medie a modelului (tabelul 9).

Tabelul 9. Sumarul modelului pilotat la nivelul subeșantionului Navg

Model	R	R pătrat	Coeficient de determinare (R pătrat ajustat)	Eroarea standard a estimatorului	Statistica schimbării	
					R pătrat (sch.)	Testul F (sch.)
MPPEA	0,933 ^a	0,870	0,647	0,62846	0,870	3,907
Model ^b	Statistica schimbării					
	df1	df2	Sig. Testul F (sch.)		Durbin Watson	
MPPEA	12	7	0,040		2,418	
<i>a. Regresori: (Constant), NavgΔSAL, NavgΔVA, NavgΔCP, NavgΔAIN, NavgΔAIC, NavgΔPIERD, NavgΔCHA, NavgΔDT, NavgΔCA, NavgΔVT, NavgΔCT, NavgΔAC</i>						
<i>b. Variabila dependentă: NavgΔPB</i>						

Sursa: elaborat de autor

Distribuția histogramică a seriei de frecvență reflectă omogenitatea relativă a eșantionului de entități afiliate, fiind relativ distribuită sub curba lui Gauss, cu dublă acumulare pe panta ascendentă în partea inferioară a pantei și în apropierea punctului de maxim al curbei pe panta descendentă (figura 9).

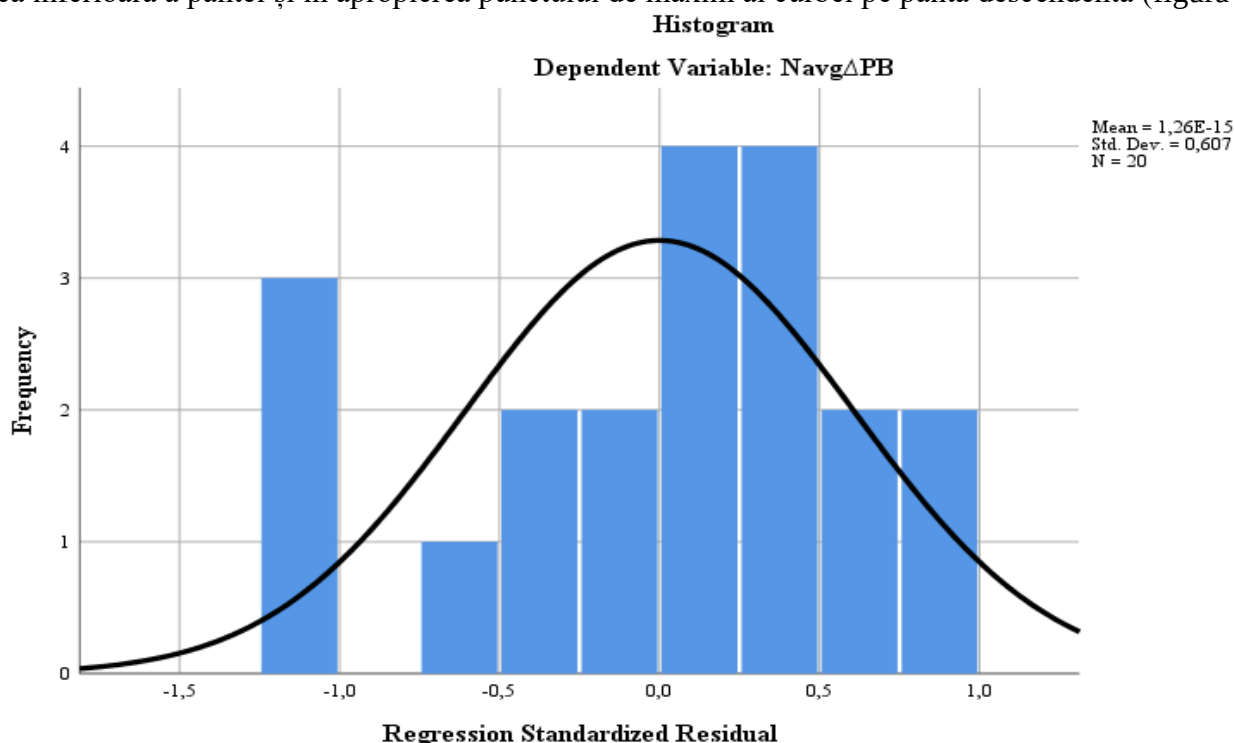

Fig. 9. Histograma modelului pilotat la nivelul subeșantionului Navg

Sursa: elaborat de autor

Testul ANOVA certifică o omogenitate medie a modelului propus MPPEA prin atribuirea unei ponderi de 12% a variabilei reziduale (față de 4% în cazul modelului general MPGEN) în calculul sumei pătratelor regresorilor respectiv o medie pătratică de 2,76 față de media pătratică a regresiei de 18,517 (tabelul 10.).

Tabelul 10. Testul ANOVA pilotat la nivelul subeșantionului N0

ANOVA ^a		Suma pătratelor	df	Media pătratică	F	Sig.
MPPEA	Regresie	18,517	12	1,543	3,907	0,040 ^b
	Reziduu	2,765	7	0,395		
	Total	21,282	19			
a. Variabila dependentă: NavgΔPB						
b. Regresori: (Constant), NavgΔSAL, NavgΔVA, NavgΔCP, NavgΔAIN, NavgΔAIC, NavgΔPIERD, NavgΔCHA, NavgΔDT, NavgΔCA, NavgΔVT, NavgΔCT, NavgΔAC						

Sursa: elaborat de autor

Coeficientul Sig. este mai mic decât pragul de 0,05, ceea ce confirmă păstrarea ipotezei alternative (H1) și respingerea ipotezei nule (H0)

Calculul coeficienților nestandardizați Beta reflectă faptul că obiectivele de eficiență economică fixate de agenții economici afiliați se transpun în influențarea direct proporțională a dinamicii politicii de resurse umane (similar profilului general MPGEN), a dinamicii activelor necorporale cu mențiunea că pentru acestea obiectivele de eficiență economică impactează politica privind cercetarea-inovarea într-o măsură de doar 5% (față de 26% în cazul profilului general), în timp ce politica salarială este influențată în procent de 80% (față de 100% în cazul profilului general, ceea ce reprezintă o reziliență mai mică a politicii salariale în raport cu obiectivele de eficiență economică). Spre deosebire de profilul general MPGEN, se remarcă o volatilitate ridicată a veniturilor totale în contextul uniformizării beneficiului cumulat, ceea ce indică un element specific de risc aferent tranzacțiilor cu părți afiliate, respectiv ne materializarea în rezultatul financiar a expansiunii cotei de piață sub impactul tranzacțiilor financiare cu părți afiliate. În cadrul grupurilor economice volatilitatea economică ca urmare a condițiilor de piață este mai redusă, acest fapt fiind demonstrat de indicatorul venituri în avans influențate de politica de eficiență economică într-o măsură de cel mult 18% (față de dimensiunea volatilă constatată în cadrul profilului general) (tabelul 11.).

Tabelul 11. Coeficienții de regresie calculați pentru modelul profilului general entității afiliate

Coeficienți ^a		Coeficienți nestandardizați		Coeficienți standardizați	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
MPPEA	(Constant)	1,286	0,974		1,321	0,228
	NavgΔAIN	0,005	0,212	0,006	0,023	0,982
	NavgΔAIC	-0,658	0,754	-0,388	-0,872	0,412
	NavgΔAC	-1,427	1,362	-0,952	-1,048	0,329
	NavgΔCHA	0,153	0,726	0,088	0,211	0,839
	NavgΔDT	-0,358	0,521	-0,267	-0,688	0,514
	NavgΔVA	0,184	0,277	0,299	0,665	0,527
	NavgΔCP	-0,389	0,232	-1,043	-1,673	0,138
	NavgΔCA	-0,992	0,526	-0,992	-1,887	0,101
	NavgΔVT	2,257	0,884	2,115	2,554	0,038
	NavgΔCT	0,692	0,790	0,712	0,875	0,411
	NavgΔPIERD	-0,167	0,140	-0,283	-1,191	0,273
	NavgΔSAL	0,786	2,201	0,327	0,357	0,732

Sursa: elaborat de autor

Evoluția invers proporțională a dinamicii politicilor privind stocurile, creanțele și lichiditățile (cu trend inversat față de profilul general) reflectă un marker de risc atribuit elementelor care produc abaterea de la lungimea de braț. Se remarcă aplatizarea diferențelor de trend privind dinamica indicatorului Datorii totale și creșterea amplitudinii dintre curba activelor corporale și curba beneficiilor economice (față de profilul general) care pivotează realizarea obiectivelor de performanță, de la interesele entității la interesele grupului economic, asimilate caracteristicilor generice particulare ale tranzacțiilor cu părți asimilate. Se pot identifica markeri de risc, atribuiți factorilor externi și condițiilor de piață, respectiv evoluția invers proporțională a venitului din vânzări (dinamică inversă de 100% față de politica de eficiență economică) și evoluția capitalizării economice a entității, unde disturbanta atinge pragul de 39%.

În vederea optimizării activității economice și reducerii riscului financiar în perioada pe care o traversăm, marcată de recesiune economică și multiple crize, printre care amintim criza sanitară, energetică, geopolitică etc., autorul a demonstrat că monitorizarea și verificarea riscului financiar, cu ajutorul pachetului de politici contabile, prin furnizarea metodelor și procedeele concrete, fundamentate pe baza unei metodologii amănunțit explicate și testate reprezintă un aspect științific relevant pentru activitatea entităților, contribuind la creșterea gradului de obiectivitate a informațiilor.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Sinteza cercetărilor efectuate cu privire la eficientizarea pachetului de politici contabile prin metode și procedee statistice a permis formularea următoarelor *concluzii*:

1. Abordarea teoretică s-a realizat din perspectivă globală, fiind evidențiat curentul științific conform căruia se impune ca raportarea financiară unitară să fie implementată la nivel global pentru a răspunde necesității de informație contabilă transparentă și responsabilă, mai ales pentru entitățile raportoare care aplică IFRS. În cazul studiului nostru, s-a constatat că exista diferențe de interpretare, traducere și adaptare a armonizării, motiv pentru care nu putem vorbi de o armonizare completă a limbajului contabil. În opinia noastră, implementarea unitară a normelor contabile ar favoriza creșterea calității informației contabile.
2. S-a constatat că politicile contabile sunt subiectul unor ample dezbateri între profesioniști, practicieni și conducerea entităților raportoare pe tema asigurării necesității de informații financiare de calitate ca suport al deciziei de investire, deoarece orice entitate este obligată să elaboreze, aprobe și să aplice politici contabile care, pe de o parte, trebuie să fie conforme standardelor de contabilitate, iar pe de altă parte, să reflecte în mod adecvat particularitățile funcționării contabilității.
3. S-a remarcat consolidarea opiniilor savanților internaționali privind conceptualizarea politicilor contabile, indicând vastitatea autodeclarată a domeniului care a fost proiectat să acopere transferul de informație contabilă pe parcursul perioadei de gestiune, astfel încât la finalul perioadei, situațiile financiare să reprezinte produsul așteptat de părțile interesate în vederea eventualelor decizii privind activități economice ulterioare în cadrul entității având ca suport procesul investițional. În baza cercetărilor efectuate și literaturii examinate, s-a dedus necesitatea definirii noțiunii de pachet al politicilor contabile, argumentând faptul că pentru elemente contabile diferite se aplică politici contabile individuale.
4. S-a evidențiat la nivel conceptual că prin pachetul de politici contabile se urmăresc, pe de o parte, optimizarea alegerilor de tehnică contabilă, iar, pe de altă parte, comunicarea financiară a entității cu mediul său, astfel încât opțiunile selectate să determine acțiuni care respectă legea, având la bază obiectivele fixate de conducerea entității. În contextul organizării eficiente a contabilității, autorul recomandă detalierea informațiilor în pachetul de politici contabile, pornind de la aspectele practice și conjunctura în care se desfășoară anumite tranzacții.
5. S-a accentuat necesitatea certă de revizuire sustenabilă a cadrului reglementativ în vederea asigurării rolului pachetului de politici contabile în decizia de investire, astfel încât să reprezinte un instrument fiabil și adaptat scopului privind asigurarea unui cadru reglementativ, să confere verticalitate, transparență și relevanță informației contabile raportate. Autorul a demonstrat că opinia specialiștilor este în favoarea caracterului incert al verticalității conferite informației contabile, deoarece actualizarea pachetului de politici contabile în funcție de realitățile economice este agreată și aplicată de 51% din profesioniștii contabili respondenți ai studiului, procent care nu asigură credibilitatea metodei de utilizare. Pentru organizarea unui sistem fiabil al contabilității entității, recunoașterii și evaluării elementelor patrimoniale, precum și aprecierii poziției și performanței financiare, autorul apreciază necesară luarea în considerare a aspectelor cercetate.
6. Practica demonstrează utilizarea valorii juste drept bază de estimare. În opinia autorului, aspectul evaluării necesită o abordare distinctă și trebuie să fie clar definită în pachetul de politici contabile, atât ca sferă de întindere, cât ca și domeniu de aplicabilitate.
7. Aplicarea unui control intern eficient și în completare cu un audit al situațiilor financiare de încredere, pot crește semnificativ nivelul de fidelitate a imaginii entității, reduce riscul de fraudă și eroare și pot contribui pe termen lung la atragerea de investiții în entitate cu efect asupra creșterii poziției de piață a acesteia. În opinia autorului, eficiența și eficacitatea utilizării pachetului de politici contabile pot fi mai ridicate sau mai reduse în funcție de rigoarea aplicată utilizării politicilor contabile corelate cu realitățile economice aplicabile entității și cu ultimele ajustări ale standardelor internaționale de contabilitate și standardelor naționale de contabilitate, după caz.
8. S-a confirmat necesitatea restructurării pachetului de politici contabile pe baze incontestabile în acord cu obiectivele de management asumate pe termen mediu și lung și îmbunătățirii acestuia, inclusiv prin prisma re poziționării acestuia în raport cu utilitatea teoretică și operațională a pachetului de politici contabile conform rezultatelor chestionarului administrat profesioniștilor contabili. Acest aspect a fost demonstrat și de validarea ipotezei zero a cercetării, care prevede că rutina profesioniștilor contabili în utilizarea pachetului este atât de mare, încât aceștia nu consideră că subiectul dat are impact asupra activității contabile.

9. Pentru atingerea obiectivului studiului bazat pe chestionar s-a evaluat comprehensiv acceptanța principiilor contabile în practica curentă, utilizarea unor politici adecvate pentru activitățile patrimoniale și percepția gradului de risc a tranzacțiilor financiare și evaluarea corelării practicilor contabile în relație cu politicile fiscale stabilite la nivel macroeconomic. Autorul a constatat că dintre toate cele 10 principii contabile, prioritar, principiul prudenței este frecvent utilizat la nivelul entităților, în acest sens opinia favorabilă a fost exprimată de un procent de peste 33% din respondenți. Principiul prudenței reprezintă recunoașterea unui comportament profesional adecvat, dar totodată și a unei rezerve în raport cu dimensiunea actuală a cadrului legislativ și cu frecvența modificării acestuia în condiții de incertitudine.
10. S-a evidențiat aplicarea rigidă a procedurilor contabile de către profesioniștii conrabili, care se axează preponderent pe prevenția riscului de eroare, dimensiunea acțională, reflectând faptul că erorile sunt mai degrabă anticipate decât verificate, aspect care creează o fricțiune între decizia de management și decizia financiară la nivelul entității economice. În acest sens, unii respondenți (2,7%), declară faptul că aplicarea pachetului de politici contabile este mai degrabă inefficientă decât eficientă. În acest context, 45,3% dintre respondenți apreciază că practicile contabilității creative devin practicabile dacă există prevederi legislative neclare sau dacă obiectivele financiare o impun.
11. S-a demonstrat eficiența perfectibilă și eficiența reflexivă a indicatorilor analitici colectați în urma studiului bazat pe chestionar prin prisma limitelor de vulnerabilitate.
12. S-a realizat identificarea exigenței de flexibilitate adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer în funcție de politicile contabile aferente elementelor de activ și pasiv conform IFRS, cerințelor OECD pentru întreprinderile multinaționale, corelate cu rezultatele obținute în studii relevante pentru topicul analizat. În acest context, autorul a propus un model teoretic și l-a testat bazat pe flexibilizarea adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer la cerințele metodologice prin intermediul pachetului de politici contabile.
13. S-a argumentat necesitatea creării unui sistem de trasabilitate cu privire la implementarea IFRS, care să asigure respectarea cerințelor globale de securitate financiară, transparență fiscală și de etică procedurală contabilă.
14. S-a elaborat modelul statistic pentru evaluarea markerilor de risc cu impact asupra rezilienței performanței financiare și s-a argumentat dezvoltarea profilelor diferențiate prin diseminarea rezultatelor testului acid pentru evaluarea markerilor de risc (modelul profil general entități neafiliate și modelul profil particular entități afiliate, ambele profiluri fiind conturate dintr-o perspectivă financiar-contabilă).
15. S-au identificat riscurile financiare care afectează credibilitatea informațiilor contabile, în special dacă entitățile raportoare sunt entități afiliate. În opinia autorului, aplicarea onestă a principiului valorii de piață denumit generic „principiul lungimii de braț” în tranzacțiile controlate efectuate de entitățile afiliate ar diminua riscurile financiar-contabile.
16. În vederea optimizării activității economice și reducerii riscului financiar în perioada pe care o traversăm, marcată de recesiune economică și multiple crize, printre care amintim criza sanitară, energetică, geopolitică etc., am demonstrat că monitorizarea și verificarea riscului financiar, cu ajutorul pachetului de politici contabile, prin furnizarea metodelor și procedeele concrete, fundamentate pe baza unei metodologii amănunțit explicate și testate reprezintă un aspect științific relevant pentru activitatea entităților, care va contribui la creșterea gradului de obiectivitate a informațiilor.

Problemele științifico-aplicative de importanță majoră soluționate în teză, constau în abordarea științifică, metodologică și aplicativă a metodelor econometrice de eficientizare a pachetului de politici contabile, fapt care contribuie în mod adecvat, la creșterea calității și eficacității pachetului de politici contabile, în vederea monitorizării riscurilor, realizării strategiilor manageriale și creșterii performanței entității. *Principalele rezultate obținute constau în:*

1. Evaluarea nivelului de conformitate în utilizarea pachetului de politici contabile în corelare cu prevederile reglementative actuale. Autorul a constatat un nivel de conformitate mediu al utilizării pachetului de politici contabile cu respectarea prevederilor reglementative actuale, existând o marjă de aproximativ 30% din respondenți pentru care am constatat neconformitate.
2. Studiarea metodologiei de implementare a pachetului de politici contabile în corelare cu prevederile IFRS: metodologia de implementare a pachetului de politici contabile este perfectibilă în procent de 40-50%, cu o marjă de 20% aferentă indicatorilor analitici reflexivi.

3. Conectarea pachetului de politici contabile la rigorile legislației fiscale are un nivel de conformitate ridicat, presiunea fiscală fiind percepută la un nivel ridicat de către entități și necesită configurarea algoritmului fiscal aplicabil societății sau obținerea unor scheme de optimizare fiscală viabile.
4. Determinarea profilului de risc perceput de profesioniștii contabili ca urmare a derulării tranzacțiilor financiare: profilul de risc perceput este unul ridicat în contextul actual al recesiunii economice și al destabilizării comerțului global. Acest profil implică revizuirea procedurilor de tratare a riscului, distribuția fiind neomogenă în cazul indicatorului analitic privind evaluarea riscurilor tranzacțiilor, gradul de reflexivitate fiind pozitiv, iar nivelul de eficacitate perfectibilă fiind evaluat în cadrul modelului la 47%.
5. Determinarea profilului de contribuitor voluntar al entităților ca răspuns la demersurile organelor fiscale: profilul de contribuitor voluntar este unul pesimist pe fondul creșterii vulnerabilităților financiare cu mențiunea că până la data intrării în recesiune nivelul de conformitate era mediu spre crescut (85%), cu indice de reflexivitate negativ.
6. Determinarea variabilelor matricei de vulnerabilitate procedural contabilă pe baza rezultatelor obținute din chestionar: modelul propus contribuie la reducerea diferențelor în ceea ce privește realitatea pieței pe care se desfășoară activitatea și la reducerea riscului de raportare a erorilor care pot prezenta riscuri fiscale viitoare. În același timp, din perspectiva acționarilor/asociaților, modelul face posibilă actualizarea mărimii patrimoniului capitalizat în termenii valorii reale, precum și reajustarea intereselor.

Sinteza cercetărilor permite formularea unor recomandări referitoare la eficientizarea pachetului de politici contabile:

1. Aprofundarea noțiunii de pachet de politici contabile prin următoarea definiție: *pachetul de politici contabile reprezintă ansamblul politicilor contabile, care favorizează guvernarea activității contabile a entității, înglobând reguli și practici specifice aplicate de entitate la înregistrarea tranzacțiilor în contabilitate, caracterizate prin criterii de reglementabilitate, relevanță, determinabilitate și implementabilitate, în vederea realizării strategiei de dezvoltare a entității pe baza unor informații contabile de calitate cu respectarea standardelor de contabilitate.* Prin această definiție, autorul tratează scopul politicilor contabile, componenta exigențelor, criteriile aplicabilității și legătura cu strategia de dezvoltare a entității.
2. Pentru soluționarea problemei privind evaluarea corectă a poziției financiare aferentă imobilizărilor supuse deprecierei fizice, morale și economice, în vederea dezvoltării capacității economice a entităților cu posibilitatea acestora de a accede la o cotă de piață mai semnificativă, autorul consideră că tratamentul activelor imobilizate trebuie să reprezinte un domeniu de interes aparte în politicile contabile, deoarece metodele de ajustare trebuie selectate în funcție de tipologia activității economice pe care o desfășoară entitatea și în funcție de tipul de activ deținut.
3. În vederea clarificării dificultății datorată actualei crize economice privind activele circulante de natura stocurilor, autorul recomandă necesitatea utilizării unui tratament contabil pentru recunoașterea, determinarea valorii contabile în funcție de conjunctura pieței.
4. Pentru asigurării fiabilității informației contabile, reflectării fidele a imaginii entității și credibilizării procedurilor de aplicare a ajustărilor prin intermediul provizioanelor, autorul recomandă ajustarea sau suplimentarea ajustărilor pentru deprecierea valorii activelor prin constituirea de provizioane, care trebuie corelate cu prevederile din pachetul de politici contabile.
5. Erorile și omisiunile produse în perioada precedentă trebuie tratate ca și constatări factuale ale procesului de auditare financiară, ele făcând obiectul unor reconsiderări contabile introduse în rezultatul perioadei curente, dacă acestea au o pondere nesemnificativă asupra valorii contabile afectate sau pe baza rezultatului reportat în condițiile în care erorile constatate sunt semnificative. În vederea eficientizării rezultatului financiar autorul recomandă monitorizarea erorilor prin evaluarea anuală a ratei de incidență a erorilor.
6. Având în vedere frecvențele schimbări ale conținuturilor standardelor de contabilitate la nivel internațional, autorul recomandă ca la nivelul SNC-urilor să se realizeze transpunerea mai rapidă a reglementărilor din Standardele Internaționale de Contabilitate în raport cu cerințele globale de securitate financiară, de transparență fiscală și de etică procedurală contabilă.
7. Autorul recomandă implementarea metodologiei de îmbunătățire a pachetului de politici contabile, inclusiv prin prisma repoziționării acestuia în raport cu utilitatea teoretică și operațională, deoarece s-

- a demonstrat că permite, într-un mod pragmatic, determinarea perfectabilității politicilor contabile, astfel încât acestea să fie mai eficient utilizate de entitățile raportoare în vederea optimizării activității economice, creșterii calității informației contabile și creșterii nivelului de încredere a stakeholderilor cu efecte pe termen lung privind dezvoltarea sustenabilă a entității.
8. În vederea menținerii credibilității informațiilor contabile, în special a entităților afiliate, autorul recomandă aplicarea onestă a principiului valorii de piață denumit generic „principiul lungimii de braț” în tranzacțiile controlate efectuate de entitățile afiliate.
 9. În vederea monitorizării fiecărei categorii de risc, în orice moment și pentru fiecare tip de tranzacție în parte, autorul recomandă urmărirea metodologiei de evaluare a riscurilor financiare și ajustarea pachetului de politici contabile privind părțile afiliate pe baza modelului testului acid pentru evaluarea markerilor de risc în construirea dosarului prețurilor de transfer deoarece constituie un tablou de bord pentru companiile multinaționale care trebuie să-și construiască propriul dosar de prețuri de transfer.
 10. În contextul actual al lipsei de predictibilitate economică și al modificării fluxurilor economice la nivel național și internațional, inclusiv al recesiunii economice, autorul recomandă monitorizarea și verificarea riscului financiar cu ajutorul pachetului de politici contabile, care are impact asupra reducerii riscului financiar și a optimizării activității economice.
 11. În contextul reducerii efectelor propagării erorilor la nivelul activității contabile și economice, autorul propune reevaluarea rezultatelor controlului intern în conformitate cu prevederile pachetului de politici contabile pe parcursul efectuării operațiunilor contabile. Considerăm că în acest fel, controlul intern poate fi valorizat mai mult în procesul de monitorizare a rezultatelor economice, dat fiind faptul că acest instrument are o rată de constatare a erorilor mai rapidă decât cea din audit.
 12. În vederea creșterii transparenței internaționale a informației contabile și dezirabilității investițiilor străine în R.M., cu impact asupra creșterii economice naționale perpetue, autorul consideră necesară redefinirea paradigmei în cercetarea contabilă din prisma abordărilor teoretice, prin introducerea conceptelor contabile noi (precum cea propusă în teză privind utilizarea conceptului integrator de pachet de politici contabile) și a realizării unei mai bune compatibilități a contabilității naționale cu cea internațională.
 13. Având în vedere poziția R.M. de stat candidat la aderarea U.E. și perspectiva aderării viitoare a R.M. la U.E., autorul evidențiază posibilitatea adaptării procedurilor și standardelor contabile naționale la contabilitatea europeană. În acest context, autorul consideră oportună și utilă oferirea de asistență tehnică R.M., din partea U.E., în vederea implementării corecte și eficiente a procedurilor și standardelor contabilității europene.
 14. Din perspectiva creșterii eficienței și eficacității activității economice a entităților din R.M., autorul recomandă implementarea și generalizarea unui pachet de politici contabile contabile de bune practici la nivel național și la nivelul contabilității entităților. Aceste bune practici recomandăm să provină, exclusiv, din statele membre ale U.E., în al căror areal de competențe se regăsește și armonizarea contabilă.

direcții viitoare de cercetare. Autorul a identificat următoarele direcții viitoare de cercetare pe domenii:

Domeniul de cercetare 1: Crearea și testarea modelului de practică adaptativă în vederea optimizării pachetului de politici contabile prin aplicarea tehnologiei informației. În contextul actual, tehnologia informației tinde să devină un instrument generalizat, care va permite îmbunătățirea eficienței și eficacității deciziei manageriale prin intermediul unui instrument cu flexibilitate adaptativă, precum pachetul de politici contabile.

Domeniul de cercetare 2: Elaborarea unui pachet de politici contabile pertinente, relevant necesităților reale de utilizare a acestuia de către profesioniștii contabili. Astfel, se propune modelarea limitelor de vulnerabilitate perfectibile pentru toate aspectele contabile uzuale, iar pe baza rezultatelor obținute să se realizeze acel pachet de politici contabile adecvat de care este atât de multă nevoie în practica curentă.

Rezultatele cercetării constituie un aport semnificativ în dezvoltarea teorii și practicii pachetului de politici contabile prin aprofundarea și perfecționarea metodologiilor și practicilor existente în domeniu. Acestea generează un impact favorabil asupra creșterii calității și eficacității pachetului de politici contabile, în vederea monitorizării riscurilor, realizării strategiilor manageriale și creșterii performanței entității.

BIBLIOGRAFIE

1. FRECĂUȚEANU, A., COJOCARU, V., CHIȘLARU, A. Normele generale privind elaborarea politicilor contabile. In: *ISCA 2020=International Scientific Conference on Accounting, ISCA 2020: conf. șt. intern., 2-3 aprilie 2020*. Chișinău, pp. 105–113. ISBN 978-9975-75-989-2.
2. INSURATELU, T. Noutăți contabile 2020. Aplicarea principiului prudenței [online]. *Legestart*. 7 februarie 2020 [citat 18 aprilie 2020]. Disponibil: <https://legestart.ro/noutati-contabile-2020-aplicarea-principiului-prudentei-este-modificata/>
3. FRECĂUȚEANU, A., COJOCARU, V., CHIȘLARU, A. Politici contabile: istorie și actualitate. In: *Accounting and accounting education in the digital society: conf. șt. intern., 4-5 aprilie 2019*, Chișinău, pp. 76–82. ISBN 978-9975-127-67-7.
4. ANTOHI, V.M., **ZLATI, M. L.**, IONESCU, R. V., NECULITA, M., RUSU, R., CONSTANTIN, A. Attracting European Funds in the Romanian Economy and Leverage Points for Securing Their Sustainable Management: A Critical Auditing Analysis. In: *Sustainability*. 2020, vol. 12, nr. 13, pp. 1–26. ISSN 2071-1050.
5. BOSTAN I., GROSU, V., & DIMA, S. *Contabilitate Financiară: Conformă cu Direcția a IV-a a Comunițăților Economice Europene*. Arad, Editura Gutenberg Univers, 2010, 613 p. ISBN 978-606-8204-30-7.
6. FELEAGĂ, N., MALCIU, L. *Politici și opțiuni contabile. Fair Accounting versus Bad Accounting*. București, Editura economică, 2002, 464 p. ISBN: 973-590-632-5.
7. GROSU, V., MATEȘ, D., **ZLATI, M.L.**, MIHAILA, S., SOCOLIUC, M., CIUBOTARIU, M.S., TANASĂ, S.M., Econometric Model for Readjusting Significance Threshold Levels through Quick Audit Tests Used on Sustainable Companies. În: *Sustainability*. 2020, vol. 12, nr. 19, pp.1-32, ISSN: 2071-1050.
8. HSU, A. W., LIU, S., SAMI, H., WAN, T. IAS 41 and stock price informativeness. In: *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*. 2019, nr. 26(1–2), pp.64–89. ISSN1608-1625.
9. IFRS Foundation. IAS 36 Impairment of Assets. IFRS.ORG. 2021 [citat 15.09.2021]. Disponibil: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-36-impairment-of-assets.html/content/dam/ifrs/publications/html-standards/english/2022/issued/ias36/>
10. IFRS Foundation. IAS 41 Agriculture. IFRS.ORG. 2021, [citat 15.09.2021]. Disponibil: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-41-agriculture/>
11. IFRS Foundation. IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets. IFRS.ORG. 2021 [citat 15.09.2021]. Disponibil: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-37-provisions-contingent-liabilities-and-contingent-assets/>
12. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017. *Monitorul Oficial*. 2018 [citat 05.05.2022]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125231&lang=ro
13. Standardele Naționale de Contabilitate, Ordinul privind aprobarea SNC, Ministerul Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, cu modificările ulterioare, privind aprobarea SNC-urilor. În: *Monitorul Oficial nr.177-181/1224 din 16.08.2013* [citat 05.05.2022]. Disponibil: [http://old.mf.gov.md/files/files/Standardele Naționale de Contabilitate.pdf](http://old.mf.gov.md/files/files/Standardele%20Naționale%20de%20Contabilitate.pdf)
14. IONESCU, R.V., **ZLATI, M.L.**, ANTOHI, V.M. (2020). COVID-19's Impact on the NUTS2 Economies in Romania. În: *Romania Journal of Regional Science*. 2020, nr. 14(1), pp. 24–42. ISSN: 1843-8520.
15. IONESCU, R.V., **ZLATI, M.L.**, ANTOHI, V.M. *Redefinirea Uniunii Europene vs. redefinirea politicilor publice - Spre o nouă construcție europeană*. Bucuresti: Editura: Economica, 2019. ISBN 978-973-709-918-1.
16. NEDERIȚA, A. Particularitățile formării politicilor contabile ale entităților pe anul 2021. *Contabilitate și audit*. 2020, vol. 12, pp. 81–94. ISBN: 977-1813-440-80-2.
17. **ZLATI, M.L.**, IONESCU, R.V., ANTOHI, V.M. (2021). Impact Study on Social Accounting Matrix by Intrabusiness Analysis. In: *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021, nr. 18(12547), pp. 1–22. ISSN 1660-4601.
18. **ZLATI, M.L.**, MIHAILA, S., GROSU, V., Financial performance analysis from a social welfare perspective - a comparative study Romania-Moldova. În: *Eastern European Journal of Regional Studies*. 2022, vol. 8, nr. 1, pp. 63-76. ISSN 1857-436X.

LISTA PUBLICAȚIILOR ȘTIINȚIFICE ALE AUTORULUI LA TEMA TEZEI

1. Cărți de specialitate

1.2. cărți de specialitate colective (cu specificarea contribuției personale)

1. IONESCU, Romeo Victor, ANTOHI, Valentin Marian, **ZLATI, Monica Laura, Redefinirea Uniunii Europene vs. redefinirea politicilor publice. Spre o nouă construcție europeană.** Editura Economică, București, 2019, 392 p., ISBN 978 – 973 – 709 – 918 – 1, 14,66 c.a. (contribuție personală 4,89 c.a.).
2. IONESCU, Romeo Victor, ANTOHI, Valentin Marian, **ZLATI, Monica Laura, New European Union between New Challenges. To a Common Better Future?** LAP Lambert Academic Publishing, 2019, 192 p., ISBN-13: 978-620-0-00896-1, ISBN-10: 6200008965, EAN: 9786200008961, 7,68 c.a. (contribuție personală 2,56 c.a.).

2. Articole în reviste științifice

2.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS

3. IONESCU, Romeo Victor, **ZLATI, Monica Laura**, ANTOHI, Valentin Marian, STANCIU, SILVIUS, **Reduced Inequalities as Factor of Sustainable Development: The Analysis Under Econometric Models, Development: The Analysis Under Econometric Models.** În: *Sustainability, Special Issue: Towards Resilient Entrepreneurship and Technological Development in Self-Sustainable Economies*, Vol. 10, No. 10, 2018, ISSN: 2071-1050, pp. 1-23, 0,40 c.a., revistă ISI factor de impact 2018 – 2,075, AIS 2017 – 0,322, Quartile = Q2 domeniu WOS Environmental Sciences, Indexat în ESCI - Web of Science, CABS, DOAJ, EconBiz / ECONIS EconLit, EconPapers Genamics JournalSeek, IDEAS, RePEc, Scopus (Elsevier), Web of Science (Clarivate Analytics). Disponibil: <https://www.mdpi.com/2071-1050/10/10/3523>.
4. **ZLATI, Monica Laura**, ANTOHI, Valentin Marian, CARDON, Petronela, **Correction of Accounting Errors through Post Balance Sheet Event Analysis for Romanian Companies.** În: *Economies*, Vol. 7, No. 2, 2019, ISSN: 2227-7099, pp. 1-22, 1,27 c.a., revistă ISI fara factor de impact, Indexat în CNKI, DOAJ, EBSCO, EconBiz, EconLit, Elsevier Databases, Scopus, Gale, OpenAIRE, ProQuest, RePEc, EconPapers, IDEAS, Web of Science -ESCI. Disponibil: <https://doi.org/10.3390/economies7020029>, <https://www.mdpi.com/2227-7099/7/2/29>.
5. STANCIU, Silviuș, **ZLATI, Monica Laura**, ANTOHI, Valentin Marian BICHESCU, Cezar Ionuț, **The Development Analysis of the Romanian Traditional Product Market Based on the Performance Model for Sustainable Economic Development.** În: *Sustainability*, Vol. 11, No. 4, 2019, ISSN: 2071-1050, pp. 1-27, 1,82 c.a., revistă ISI factor de impact 2018 – 2,592, AIS 2018 – 0,335, Quartile = Q2 domeniu WOS Environmental Sciences, Indexat în ESCI - Web of Science, CABS, DOAJ, EconBiz / ECONIS EconLit, EconPapers Genamics JournalSeek, IDEAS, RePEc, Scopus (Elsevier), Web of Science (Clarivate Analytics). Disponibil: <https://www.mdpi.com/2071-1050/11/4/1123>.
6. GROȘU, Veronica, MATEȘ, Dorel, **ZLATI, Monica Laura**, MIHAILA, Svetlana, SOCOLIUC, Marian, CIUBOTARIU, Marius Sorin, TANASĂ, Simona Maria, **Econometric Model for Readjusting Significance Threshold Levels through Quick Audit Tests Used on Sustainable Companies.** În: *Sustainability* Vol. 12, No. 19, 2020, ISSN: 2071-1050, pp.1-32, 2,35 c.a., revistă ISI factor de impact 2019: 2.576, AIS 2018–0,332, Quartile = Q2 domeniu WOS Environmental Sciences, Indexat în ESCI - Web of Science, CABS, DOAJ, EconBiz / ECONIS EconLit, EconPapers Genamics JournalSeek, IDEAS, RePEc, Scopus (Elsevier), Web of Science (Clarivate Analytics). Disponibil: <https://www.mdpi.com/2071-1050/12/19/8136>, <https://doi.org/10.3390/su12198136>.
7. ANTOHI, Valentin Marian, **ZLATI, Monica Laura**, IONESCU, Romeo Victor, NECULITA, Mihaela, RUSU Raluca, CONSTANTIN, Aurelian, **Attracting European Funds in the Romanian Economy and Leverage Points for Securing their Sustainable Management: A Critical Auditing Analysis.** În: *Sustainability, Special Issue: Audit and Financial Control Tools Aimed at Ensuring the Sustainable Performance of Organizations*, Vol. 12, No. 13, 2020, ISSN 2071-1050, pp. 1-26, 2,00 c.a., revistă ISI factor de impact 2019 – 2,576, AIS 2019 – 0,332, Quartile = Q2 domeniu WOS Environmental Sciences, Indexat în ESCI - Web of Science, CABS, DOAJ, EconBiz / ECONIS EconLit, EconPapers Genamics JournalSeek, IDEAS, RePEc, Scopus (Elsevier), Web of Science (Clarivate Analytics). Disponibil: <https://doi.org/10.3390/su12135458>, <https://www.mdpi.com/2071-1050/12/13/5458>.
8. IONESCU, Romeo Victor, **ZLATI, Monica Laura**, ANTOHI, Valentin Marian, **Brexit impact on European Union's destructure and its contribution to a new economic crisis: A new modelling approach.** În: *International Journal of Finance and Economics*, Vol. 26, No. 1, 2021, Online ISSN:1099-1158; ISSN:1099-1158, pp. 1586 – 1610, 1,42 c.a., revistă ISI factor de impact 2020 – 0,943, AIS 2020 – 0,226, Quartile = Q3 domeniu WOS Business & Finance, Indexat în ABI/INFORM Collection (ProQuest), Accounting, Tax & Banking Collection (ProQuest), Business Premium Collection (ProQuest), Current Contents: Social & Behavioral Sciences (Clarivate Analytics), EconLit (AEA), GEOBASE (Elsevier), Journal Citation Reports/Social Science Edition (Clarivate Analytics), Proquest Business Collection (ProQuest), Proquest Central (ProQuest), RePEc: Research Papers in Economics, SCOPUS (Elsevier), Social Sciences Citation Index (Clarivate Analytics), Web of Science (Clarivate Analytics). Disponibil: <https://doi.org/10.1002/ijfe.1865>.
9. **ZLATI, Monica Laura**, IONESCU, Romeo Victor, ANTOHI, Valentin Marian, **Impact Study on Social Accounting Matrix by Intrabusiness Analysis.** În: *International Journal of Environmental Research and Public Health*, Vol. 18, No. 23, 2021, ISSN: 0040-1625; pp. 1 – 22, 1,61 c.a., revistă ISI factor de impact 2020 – 3,390, AIS 2020 – 0,771, quartile = Q1– Public, Environmental & Occupational Health, Q2 – Public Health, Environmental and Occupational Health, Indexat în AGRIS, CABI, CAB Direct, CAPus / SciFinder, CNKI, DOAJ, EBSCO, Elsevier Databases, Scopus, Engineering Village, GEOBASE, Embase, FSTA, Gale, National Library of Medicine, PubMed, MEDLINE, PMC, OpenAIRE, OSTI (U.S. Department of Energy), PATENTSCOPE, ProQuest, PSYINDEX, RePEc, SafetyLit, Web of

Science, SCIE, SSCI, Current Contents - Agriculture, Biology & Environmental, Sciences, Current Contents - Clinical Medicine, Current Contents - Social & Behavioral Sciences. Disponibil: <https://doi.org/10.3390/ijerph182312547>, <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/23/12547>.

10. **ZLATI, Monica Laura, IONESCU, Romeo Victor, ANTOHI, Valentin Marian, *Modelling the Vulnerability of Financial Accounting Systems During Global Challenges: A Comparative Analysis*. În: *Mathematics*, Vol. 10, No. 9, 2022, ISSN: 2227-7390; pp. 1 – 21, 1,73 c.a., revistă ISI factor de impact 2020 – 2.258, AIS 2020 – 0,354, quartile = Q1 domeniu WOS Mathematics, Indexat în CNKI, DOAJ, EBSCO, Elsevier Databases, Scopus, Gale, INSPIRE, OpenAIRE, OSTI (U.S. Department of Energy), PATENTSCOPE, ProQuest, RePEc, EconPapers, IDEAS, Web of Science, SCIE, Current Contents - Physical, Chemical & Earth Sciences, Journal Ranking Lists, Danish Bibliometric Research Indicator (BFI), Essential Science Indicators, Journal Citation Reports (JCR), Norwegian Register for Scientific Journals, Series and Publishers, SCImago Journal & Country Rank. Disponibil: <https://doi.org/10.3390/math10091462>**
- 2.2. în reviste din alte baze de date acceptate de către ANACEC**
11. **ZLATI, Monica Laura, ANTOHI, Valentin Marian, CARDON, Petronela, *Aspects regarding the corresponding between adjustments of fixed assets in accordance with the accounting policy manual*. În: *The European Journal of Accounting, Finance & Business*, Vol. VII, No. XVII, 2018, ISSN: 2344 - 102X, ISSN-L 2344-102X, pp. 119 – 126, 0,36 c.a., revistă BDI indexată în: ERIH+, DRJI, REPEC, DOAJ, OAJI, J-Gate, Disponibil: <http://accounting-management.ro/index.php?pag=showcontent&issue=17&year=2018>, http://accounting-management.ro/getpdf.php?paperid=17_12.**
12. **COSMULESE, Cristina Gabriela, ZLATI, Monica Laura, *Adoption of IFRS in the BRICS countries – a case study for Russia*. În: *European Journal of Accounting, Finance & Business*, Vol. VIII, No. XVIII, 2018, ISSN 2344-102X, ISSN-L 2344-102X, pp. 92-104, 0,65 c.a., revistă BDI indexată în: ERIH+, DRJI, REPEC, DOAJ, OAJI, J-Gate, Disponibil: http://accounting-management.ro/getpdf.php?paperid=18_7.**
13. **IONESCU, Romeo Victor, ZLATI, Monica Laura, ANTOHI, Valentin Marian, *COVID-19's Impact on the NUTS2 Economies in Romania*. În: *Romanian Journal of Regional Science*, Vol. 14, No. 1, 2020, ISSN: 18423-8520, pp. 25-44, 0,92 c.a., revistă BDI indexată în: RePEc-IDEAS, EconPapers, EBSCO, ERIH+, CABELLS., Disponibil: <http://rjrs.ase.ro/wp-content/uploads/2017/03/V141/V1412.RV.Ionescu.pdf>.**
14. **MIRICA, Cristian, ZLATI, Monica Laura, MICU, Angela Eliza, STANCIU, Silviu, SAPIRA, Voleta, FLOREA Andrei Mirel, *Managing the Financial Stress Generated by the COVID-19 Pandemic in the Public System. Solutions for Economic Restart in Romania*. În: *Annals of "Dunarea de Jos" University of Galati, Fascicle I. Economics and Applied Informatics*, Vol. XXVI, No. 1, 2020, ISSN-L:1584-0409, pp. 61- 67, 0,67 c.a., revistă BDI, indexată în: ERIH+, EconLit, RePEc, DOAJ, EBSCO, ULRICH, Econis, ZBW, Disponibil: www.eia.feaa.ugal.ro/images/eia/2020_1/Mirica_Zlati_Micu_Stanciu_Sapira_Florea.pdf**
15. **ARON, Maria Petronela, ZLATI, Monica Laura, *The Accounting Treatment Regarding Grants in Agriculture from the Perspective of the National Accounting Reference System and the International One*. În: *CECCAR Business Review*, No. 4, 2021, ISSN 2668-8921, pp. 28-38, 0,62 c.a., revistă BDI indexată în: RePEc, IDEAS, EconPapers, DOAJ, CEEOL, ROAD, Crossref Body of Expert and Licensed Accountants of Romania (CECCAR) Disponibil: <https://www.ceccarbusinessreview.ro/the-accounting-treatment-regarding-grants-in-agriculture-from-the-perspective-of-the-national-accounting-reference-system-and-the-international-one-a119/>, [dx.doi.org/10.37945/cbr.2021.04.04](https://doi.org/10.37945/cbr.2021.04.04)**
16. **IONESCU, Romeo Victor, ZLATI, Monica Laura, ANTOHI, Valentin Marian, *EUSDR between Political Approach and Economic Realities*. *Journal of Danubian Studies and Research*, Vol. 9, No. 1, 2019, ISSN: 2284 – 5224, pp. 9-22, 0,51 c.a., revistă BDI indexată în: Electronic Journal Library, DOAJ - Directory of Open Access Journals, EBSCO, Index Copernicus, Disponibil: <http://journals.univ-danubius.ro/index.php/research/article/view/5993>, <https://journals.univ-danubius.ro/index.php/research/article/view/5993/5031>,**
17. **CIUBOTARIU, Marius, ZLATI, Monica Laura, NUCA, Dumitrita, *New approaches to testing economic vulnerabilities by the econometrical modeling of the reported financial elements*, În: *The USV Annals of Economics and Public Administration*, Vol 19, No 2(30), 2019, ISSN 2285-3332, On-line ISSN 2344-3847, pp. 175-184, 0,71 c.a., revistă BDI indexată în: RePEc, DOAJ, EBSCO, Cabell's Directories, ERIH+, Disponibil: <http://annals.seap.usv.ro/index.php/annals/article/view/1152/992>.**
18. **ZLATI, Monica Laura, *The The Principle of Prudence Approach in the Accounting of Affected by the Economic Crisis' Entities*, În: *Public Administration & Regional Studies*, (1), indexed in: EBSCO, RePEc, CEEOL, pp.57-75., 0,60 c.a., Disponibil: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1019299>**
- 2.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei**
19. **ZLATI, Monica Laura, MIHAILA, Svetlana, GROSU, Veronica, *Financial performance analysis from a social welfare perspective - a comparative study Romania-Moldova*, În: *Eastern European Journal of Regional Studies*, Vol. 8 No.1, 2022, ISSN 1857-436X, pp. 63-76, 1,03 c.a., DOI 10.53486/2537-6179.8-1.05 revistă BDI indexată în: REPEC, DOAJ, OAJI, ICI, CiteFactor, CEEOL, Disponibil: https://csei.ase.md/journal/files/issue_81/EEJRS_Issue_81_63-76_ZLA.pdf.**
20. **ZLATI, Monica Laura, FORȚEA, Costinela, MIHAILA, Svetlana, *Influence of uncertainty factors on Romania's economic capacity assessed through financial contribution indicators*, În: *ECONOMICA Scientific and didactic journal*, Vol. XXX, No. 2(120), 2022, ISSN 1810-9136, pp. 69-84, 0,58 c.a., revistă BDI indexată în: DOAJ, Index Copernicus, Electronic Journals Library, OAJI, General Impact Factor, Global Impact Factor, Disponibil: <https://doi.org/10.53486/econ.2022.120> https://ase.md/files/publicatii/economica/ec_2022_2.pdf**

21. **ZLATI, Monica Laura, MIHAILA, Svetlana, GROSU, Veronica, *Approaches to the evolution of the social context through the lens of the social insurance budget effort in Romania. Realities and perspectives*, În: Journal of Social Sciences, Vol. 5, No.3, 2022, ISSN 2587-3490, eISSN 2587-3504, pp. 7-16, 0,56 c.a., revistă BDI indexată în: DOAJ, ROAD, CEEOL, INDEX COPERNICUS, ZENODO, ERIH PLUS, Disponibil: <https://jss.utm.md/wp-content/uploads/sites/21/2022/09/JSS-3-2022-accepted-papers.pdf> [https://doi.org/10.52326/jss.utm.2022.5\(3\).01](https://doi.org/10.52326/jss.utm.2022.5(3).01)**

3. Articole în lucrările conferințelor și altor manifestări științifice

3.1. în lucrările manifestărilor științifice incluse în bazele de date Web of Science și SCOPUS

22. **ZLATI, Monica Laura, GROSU, Veronica, FLOREA, Andrei Mirel, RADU, Riana Iren, *Evaluation of the relationship between sustainable development indicators and standardized aspects through IAS 41*. Prezentat la: Basiq international conference New Trends in Sustainable Business and Consumption, 30 May – 1 June 2019 Bari, ISSN: 2457- 483X; pp. 252-260, 0,89 c.a., proceeding ISI indexată în: Web of Science, Disponibil: <https://conference.ase.ro/pdf/BASIQ%202019%20-%20Conference%20proceedings.pdf>**
23. **ZLATI, Monica Laura, GROSU, Veronica, COSMULESE, Cristina-Gabriela, *An econometric model for the Romanian country risk assessment budget execution and performance indicators*, În: Proceedings of Conference 33rd the International Business Information Management Conference (33rd IBIMA), Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020: from Regional Development Sustainability to Global Economic Growth, At: Granada, Spain 10-11 April 2019, ISBN 978-0-9998551-2-6 pp. 2788-2798, 0,79 c.a., proceeding ISI indexată în: Web of Science, SCOPUS, Engineering Village, SJR USA Library of Congress, USA Library of Congress, NSD, CORE, Disponibil: <https://ibima.org/accepted-paper/an-econometric-model-for-the-romanian-country-risk-assessment-budget-execution-and-performance-indicators/>, https://www.researchgate.net/publication/335991092_An_econometric_model_for_the_Romanian_country_risk_assessment_budget_execution_and_performance_indicators**
24. **COSMULESE, Cristina Gabriela, ZLATI, Monica Laura, Ciubotariu, Marius, Tănasă, Simona, Coca, Cristina, Iacoban, Cristina, *The Need for the Economic and Financial Sustainability Reporting in the Current Context of Internationalization of Companies*. In: 34th IBIMA Conference VISION 2025: Education Excellence and Management of Innovations Through Sustainable Economic Competitive Advantag, 13-14 November 2019, Madrid, Spain, 2019, ISBN: 978-0-9998551-3-3, pp. 8828-8840, 1,17 c.a., proceeding ISI indexată în: Web of Science, SCOPUS, Engineering Village, SJR USA Library of Congress, USA Library of Congress, NSD, CORE, Disponibil: <https://ibima.org/accepted-paper/the-need-for-the-economic-and-financial-sustainability-reporting-in-the-current-context-of-internationalization-of-companies/>, https://www.researchgate.net/publication/338644099_The_Need_for_the_Economic_and_Financial_Sustainability_Reporting_in_the_Current_Context_of_Internationalization_of_Companies#fullTextFileContent**

3.2. în lucrările manifestărilor științifice incluse în alte baze de date acceptate de către ANACEC

25. **ZLATI, Monica Laura, ANTOHI, Valentin Marian, *Accounting treatments and policies for biological assets from the perspective of IAS 41 - Agriculture*, Prezentat la: International Conference "Risk in Contemporary Economy" XIXth Edition, June 6th - 7th 2018, Galati, Romania, "Dunarea de Jos" University of Galati, Romania – Faculty of Economics and Business Administration, ISSN-L 2067-0532, ISSN online 2344-5386, pp. 104-113, 0,48 c.a., proceeding indexat în: DOAJ - Directory of Open Access Journal, Sweden; RePEC Database - Research Paper in Economics, USA; EconPapers - Swedish Business School, Orebro University, Sweden; WorldCat - The World's Largest Library Catalog; OALib - Open Access Library; OAJSE - Open Access Journals Search Engine; Stanford University Libraries, USA, Disponibil: <https://doi.org/10.26397/RCE2067053210>, http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2018/Zlati_Antohi.pdf**
26. **ANTOHI, Valentin Marian, ZLATI, Monica Laura, *The impact of profit taxation on the financial solvency of economic agents*, Prezentat la: International Conference "Risk in Contemporary Economy" XIXth Edition, June 6th - 7th 2018, Galati, Romania, "Dunarea de Jos" University of Galati, Romania – Faculty of Economics and Business Administration, ISSN-L 2067-0532, ISSN online 2344-5386, pp. 43-55, 0,68 c.a., proceeding indexat în: DOAJ - Directory of Open Access Journal, Sweden; RePEC Database - Research Paper in Economics, USA; EconPapers - Swedish Business School, Orebro University, Sweden; WorldCat - The World's Largest Library Catalog; OALib - Open Access Library; OAJSE - Open Access Journals Search Engine; Stanford University Libraries, USA, Disponibil: <https://doi.org/10.26397/RCE206705325>, http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2018/Antohi_Zlati.pdf**
27. **ZLATI, Monica Laura, ANTOHI, Valentin Marian, IONESCU, Romeo Victor, *Approaches on the Vulnerability of Romania's Economy in Terms of Budget Deficit and Inflation in a Continuous Form*. Prezentat la: International Conference "Risk in Contemporary Economy" XXth Edition, June 6th - 7th 2019, Galati, Romania, "Dunarea de Jos" University of Galati, Romania – Faculty of Economics and Business Administration, ISSN-L 2067-0532, pp. 128-137, 0,69 c.a., proceeding indexat în: DOAJ - Directory of Open Access Journal, Sweden; RePEC Database - Research Paper in Economics, USA; EconPapers - Swedish Business School, Orebro University, Sweden; WorldCat - The World's Largest Library Catalog; OALib - Open Access Library; OAJSE - Open Access Journals Search Engine; Stanford University Libraries, USA, Disponibil: <https://doi.org/10.35219/rce2067053213>, <http://www.rce.feaa.ugal.ro/index.php/2014-02-04-19-50-49/rce-2019/conference-proceedings-rce-2019>, http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2019/Zlati_Antohi_Ionescu.pdf**

3.3. în lucrările manifestărilor științifice incluse în Registrul materialelor publicate în baza manifestărilor științifice organizate din Republica Moldova

28. **ZLATI, Monica Laura, IONESCU, Romeo Victor, ANTOHI, Valentin Marian, *Vulnerabilitatea sistemelor contabile globale în raport cu amenințările economice de pe piețele globale*. Prezentat la: International Scientific Conference on**

Accounting, ISCA 2020, 9 Edition, April 2-3, 2020, Chisinau, ISBN 978-9975-75-989-2, pp.254-263, 0,56 c.a., Academy of Economic Studies of Moldova,

Disponibil: https://old.ase.md/files/catedre/cae/conf/Culegeri_conferinta_aprilie_2020F.pdf.

4. Brevete de invenție și alte obiecte de proprietate intelectuală (OPI)

4.2. eliberate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

29. IONESCU, Romeo Victor, **ZLATI, Monica Laura**, ANTOHI, Valentin Marian, STANCIU, Silviu, MIHAILA, Svetlana, ***Diminuarea inegalităților ca factor al dezvoltării durabile: analiza prin intermediul modelelor econometrice.*** Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, SAIP AGEPI MD, seria O nr. 6294 din 12.03.2019, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală Moldova, Disponibil: <http://www.db.agepi.md/opere/Details.aspx?id=8464751151611825258834&nr=8464751161219825258834>, Premiul III și Medalia de bronz, EUROINVENT – European Exhibition of Creativity and Innovation, Iasi, 16-18 mai 2019, <http://www.euroinvent.org/cat/e2019.pdf>, Premiul I și Medalia de Aur, Expoziția Internațională de Invenții „Inventica 2019”, Ediția a 23-a Expoziției Internaționale de Invenții „Inventica” și a Conferinței Internaționale de Inventică, organizată de către Institutul National de Inventică Iași, din cadrul Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași (TUIASI) a avut loc la Iași, în perioada 26–28 iunie 2019, <https://ini.tuiasi.ro/exhibition/wp-content/uploads/sites/5/2021/06/Volum%20INVENTICA%202019.pdf>.
30. IONESCU, Romeo Victor, **ZLATI, Monica Laura**, ANTOHI, Valentin Marian, STANCIU, Silviu, MIHAILA, Svetlana, VIRLANUTA, Florina Oana, SERBAN, Cristina, ***Asigurarea sustenabilității economice în agricultură. Modelul de decizie SMART.*** Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, AGEPI MD, seria O nr. 6699 din 08.10.2020, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală Moldova, Premiul II și Medalia de Argint, European Exhibition of Creativity and Innovation „EUROINVENT” 2021, Ediția a XIII-a, Disponibil: <http://www.db.agepi.md/opere/Details.aspx?id=16442704711348669&nr=16442764711948669>, Premiul II și Medalia de Argint, European Exhibition of Creativity and Innovation „EUROINVENT” 2021, Ediția a XIII-a, Iasi, 20-21 mai 2021, <http://www.euroinvent.org/cat/E2021.pdf>, Medalia de Aur, Salonul Inovării și Cercetării UGAL INVENT 2021, Ediția a V-a, <http://invent.ugal.ro/Catalogue2021/Catalog-UGAL-INVENT-2021.pdf>.

ADNOTARE

SORICI (ZLATI) Monica-Laura, „Analiza și evaluarea pachetului de politici contabile prin metode și proceduri statistice”, teză de doctor în științe economice, Chișinău, 2023

Structura tezei: adnotarea, introducerea, trei capitole, concluzii și recomandări, bibliografia (160 de titluri), 14 anexe, 137 pagini text de bază, 22 tabele și 24 figuri. Rezultatele obținute sunt publicate în 30 lucrări științifice.

Cuvinte-cheie: pachet de politici contabile, politici contabile, principii contabile, modelare econometrică, complianță, (SNC) Standarde Naționale de Contabilitate, (IFRS) Standarde Internaționale de Raportare Financiară, eficacitate, erori contabile, prețuri de transfer, markeri de risc, model teoretic de stabilitate financiară.

Domeniul de studiu: contabilitate

Scopul tezei constă în identificarea posibilităților de creștere a calității și eficacității politicilor contabile pentru entități prin realizarea modelelor teoretice și econometrice aplicative și determinarea impactului asupra riscurilor, strategiilor manageriale și performanței entității.

Obiectivele cercetării: argumentarea celor mai fundamentale abordări privind conceptul politicilor contabile; aprofundarea și dezvoltarea teoretică a noțiunii de pachet al politicilor contabile; monitorizarea trasabilității principalelor situații generatoare de erori contabile prin evaluarea complianței aplicative cu ajutorul chestionarului aplicat; conceptualizarea, testarea și validarea unui model econometric de analiză a procedurilor de corectare a erorilor contabile; identificarea nevoii de flexibilitate adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer în funcție de politicile contabile; crearea unui sistem de trasabilitate care să asigure respectarea cerințelor globale de securitate financiară, de transparență fiscală și de etică procedurală contabilă; elaborarea unui model statistic pentru evaluarea markerilor de risc; dezvoltarea profilelor diferențiate dintr-o perspectivă financiar-contabilă.

Noutatea și originalitatea științifică rezidă în fundamentarea unor modele econometrice și teoretice de analiză a procedurilor de corectare a erorilor contabile identificate cu ocazia evenimentelor ulterioare datei raportării, fundamentarea unor modele econometrice de stabilitate financiară bazate pe monitorizarea riscului prin îmbunătățirea aplicării politicilor contabile, ce privesc: flexibilizarea adaptativă a Dosarului prețurilor de transfer la cerințele metodologice prin intermediul politicilor contabile; proiectarea politicilor contabile la un domeniu de maxim interes pentru securizarea tranzacțiilor financiare efectuate cu părți afiliate; monitorizarea riscului de fraudă și eroare asimilat prețurilor de transfer.

Rezultatele științifice obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante, constau în abordarea științifică, metodologică și aplicativă a metodelor econometrice de eficientizare a pachetului de politici contabile, fapt care contribuie în mod adecvat, la creșterea calității și eficacității politicilor contabile, în vederea monitorizării riscurilor, realizării strategiilor manageriale și creșterii performanței entității. Elucidarea acestei probleme a demonstrat avantajele recomandărilor formulate în teză și influența benefică a acestora asupra eficacității politicilor contabile transpuse la nivelul situațiilor financiare, și respectiv asupra performanței entităților.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă derivă din impactul recomandărilor teoretice și practice aferente evaluării complianței în utilizarea politicilor contabile pe criteriul calității informației contabile și aportului la cadrul actual al practicilor, care vor optimiza eficacitatea pachetului politicilor contabile, perfectibilă pentru indicatorii cu grad de reflexivitate pozitiv.

Implementarea rezultatelor științifice elaborate în teză, s-a realizat prin acceptarea spre implementare a rezultatelor în practica contabilă a unor entități din R.M. și România, acestea putând fi utilizate și în procesul didactic al instituțiilor de învățământ cu profil economic.

ANNOTATION

SORICI (ZLATI) Monica-Laura, "Analysis and evaluation of the package of accounting policies through statistical methods and procedures", PhD thesis in economic sciences, Chisinau, 2023

Structure of the thesis: annotation, introduction, three chapters, conclusions and recommendations, bibliography (160 titles), 14 annexes, 137 pages of basic text, 22 tables and 24 figures. The obtained results are published in 30 scientific papers.

Keywords: package of accounting policies, accounting policies, accounting principles, econometric modeling, compliance, (SNC) National Accounting Standards, (IFRS) International Financial Reporting Standards, effectiveness, accounting errors, transfer pricing, risk markers, theoretical model of financial stability.

Field of study: accounting.

The aim of the thesis is to identify the possibilities of increasing the quality and effectiveness of accounting policies for entities by creating theoretical and applied econometric models and determining the impact on risks, managerial strategies and entity performance.

Research objectives: arguing the most fundamental approaches regarding the concept of accounting policies; deepening and theoretical development of the notion of a package of accounting policies; monitoring the traceability of the main situations that generate accounting errors by evaluating application compliance with the help of the applied questionnaire; conceptualization, testing and validation of an econometric model for the analysis of accounting error correction procedures; identifying the need for adaptive flexibility of the Transfer Pricing File according to accounting policies; the creation of a traceability system that ensures compliance with the global requirements of financial security, fiscal transparency and accounting procedural ethics; development of a statistical model for the evaluation of risk markers; the development of differentiated profiles from a financial-accounting perspective.

The scientific novelty and originality lies in the foundation of some econometric and theoretical models for the analysis of the procedures for correcting accounting errors identified on the occasion of the events subsequent to the balance sheet, the foundation of some econometric models of financial stability based on risk monitoring by improving the application of accounting policies, regarding: adaptive flexibility of the transfer pricing file to the methodological requirements through the accounting policies; designing accounting policies in an area of maximum interest for securing financial transactions made with related parties; monitoring the risk of fraud and error assimilated to transfer prices.

The obtained scientific results that contribute to the solution of an important scientific problem, consist in the scientific, methodological and applied approach of the econometric methods of making the package of accounting policies more efficient, a fact that adequately contributes to increasing the quality and effectiveness of accounting policies, in order to monitor risks, the realization of managerial strategies and the increase of the entity's performance. The elucidation of this problem demonstrated the advantages of the recommendations formulated in the thesis and their beneficial influence on the effectiveness of the accounting policies transposed to the level of the financial statements, and respectively on the performance of the entities.

The theoretical significance and the applied value derive from the impact of the theoretical and practical recommendations related to the assessment of compliance in the use of accounting policies on the criterion of the quality of accounting information and the contribution to the current framework of practices, which will optimize the effectiveness of the package of accounting policies, perfectable for indicators with a positive degree of reflexivity.

The implementation of the scientific results elaborated in the thesis was achieved by accepting the results for implementation in the accounting practice of some entities from the R.M. and Romania, they can also be used in the didactic process of educational institutions with an economic profile.

АННОТАЦИЯ

СОРИЧ (ЗЛАТИ) Моника-Лаура, «Анализ и оценка пакета учетной политики с помощью статистических методов и процедур», кандидатская диссертация по экономическим наукам, Кишинев, 2023

Структура диссертации: аннотация, введение, три главы, выводы и рекомендации, библиография (160 наименований), 14 приложений, 137 страниц основного текста, 22 таблицы и 24 рисунка. Полученные результаты опубликованы в 30 научных статьях.

Ключевые слова: пакет учетной политики, учетная политика, принципы учета, эконометрическое моделирование, соответствие, (ВНС) Национальные стандарты бухгалтерского учета, (МСФО) Международные стандарты финансовой отчетности, эффективность, учетные ошибки, трансфертное ценообразование, маркеры риска, теоретическая модель финансовой устойчивости.

Направление обучения: бухгалтерский учет.

Целью диссертации является выявление возможностей повышения качества и эффективности учетной политики для организаций путем создания теоретических и прикладных эконометрических моделей и определения влияния на риски, управленческие стратегии и результаты деятельности организации.

Задачи исследования: аргументация наиболее принципиальных подходов к понятию учетной политики; углубление и теоретическое развитие понятия пакета учетной политики; контроль прослеживаемости основных ситуаций, порождающих учетные ошибки, путем оценки соответствия приложения с помощью прилагаемой анкеты; концептуализация, тестирование и валидация эконометрической модели для анализа процедур исправления бухгалтерских ошибок; определение потребности в адаптивной гибкости файла трансфертного ценообразования в соответствии с учетной политикой; создание системы прослеживаемости, обеспечивающей соблюдение глобальных требований финансовой безопасности, фискальной прозрачности и процедурной этики бухгалтерского учета; разработка статистической модели оценки маркеров риска; разработка дифференцированных профилей с финансово-бухгалтерской точки зрения.

Научная новизна и оригинальность заключается в обосновании некоторых эконометрических и теоретических моделей анализа процедур исправления бухгалтерских ошибок, выявленных по случаю послеотчетных событий, обосновании некоторых эконометрических моделей финансовой устойчивости на основе риска. мониторинг путем совершенствования применения учетной политики в отношении: адаптивной гибкости файла трансфертного ценообразования к методологическим требованиям посредством учетной политики; разработка учетной политики в области максимального интереса для обеспечения финансовых операций, совершенных со связанными сторонами; мониторинг рисков мошенничества и ошибок, связанных с трансфертными ценами.

Полученные научные результаты, способствующие решению важной научной проблемы, заключаются в научно-методологическом и прикладном подходе эконометрических методов повышения эффективности комплекса учетной политики, что адекватно способствует повышению качества и эффективности учетной политики. учетная политика, с целью мониторинга рисков, реализации управленческих стратегий и повышения эффективности деятельности предприятия. Выяснение данной проблемы показало преимущества рекомендаций, сформулированных в диссертации, и их благотворное влияние на эффективность учетной политики, перенесенной на уровень бухгалтерской отчетности, и, соответственно, на результаты деятельности организаций.

Теоретическая значимость и прикладная ценность вытекают из влияния теоретических и практических рекомендаций, связанных с оценкой соответствия применения учетной политики критерию качества учетной информации и вклада в существующую основу практики, которая будет оптимизировать эффективность пакета учетной политики, совершенствуемой для показателей с положительной степенью рефлексивности.

Внедрение научных результатов, разработанных в диссертации, было достигнуто за счет принятия результатов для внедрения в бухгалтерскую практику некоторых субъектов из Р.М. и Румынии, они также могут быть использованы в дидактическом процессе учебных заведений экономического профиля.

SORICI (ZLATI) MONICA LAURA

**ANALIZA ȘI EVALUAREA PACHETULUI DE POLITICI CONTABILE PRIN METODE ȘI
PROCEDURI STATISTICE**

Specialitatea științifică: 522.02 – CONTABILITATE; AUDIT; ANALIZĂ ECONOMICĂ

Rezumatul tezei de doctor în științe economice

Aprobat spre tipar: 27.12.2022

Formatul hârtiei A4, Hârtie offset.

Tipar offset.

Tiraj 40 ex.

Coli de tipar.: 2,97

Serviciul Editorial-Poligrafic al Academiei de Studii Economice din Moldova
mun. Chișinău, MD-2005, str. Gr. Bănulescu-Bodoni, 61
tel.: 022 402 936